Atodiad 1

Panel Annibynnol Cymru
ar Gydnabyddiaeth Ariannol
Independent Remuneration
Panel for Wales

Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol

Adroddiad Blynyddol

Chwefror 2015

ISBN digidol 978 1 4734 3014 3
© Hawlfraint y Goron 2015
WG23057

Rhagair

Dyma'n seithfed Adroddiad Blynyddol ers sefydlu'r Panel yn 2008 a'r pedwerydd Adroddiad Blynyddol ers cymeradwyo Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 ('y Mesur')[1].

Yn 2013 ailymwelon â'r 22 prif awdurdod, y 3 Awdurdod Parc Cenedlaethol a'r 3 Awdurdod Tân ac Achub i drafod sut oedd ein penderfyniadau'n gweithio'n ymarferol a pha faterion y dylen ni ymdrin â hwy yn ein Hadroddiad Blynyddol. Arweiniodd hyn at nifer o newidiadau sylweddol i fframwaith cydnabyddiaeth ariannol y Panel yn ei Adroddiad Blynyddol a gyhoeddwyd ym mis Chwefror 2014.

Yn yr adroddiad hwnnw, ac er mwyn galluogi hyblygrwydd ar lefel leol, cyflwynodd y Panel gyfle i brif awdurdodau wneud cais am gyflogau uwch penodol neu ychwanegol y tu allan i'r fframwaith cydnabyddiaeth ariannol. Hyd yma dim ond un cais a dderbyniwyd.

Eleni, penderfynasom wneud gwaith pellach ar dâl penaethiaid dinesig. Dosbarthodd y Panel holiadur a threfnodd dair sesiwn rhanbarthol gyda'r swyddogion hwnnw sy'n rhoi cymorth i benaethiaid dinesig a'u dirprwyon ganfod faint o ddefnydd a wneir o'r hyblygrwydd lleol sydd bellach wedi cael ei gyflwyno i'n fframwaith ac i gasglu mwy o wybodaeth am y tâl a'r cymorth a roddir i'r swyddogaethau dinesig.

Fe wnaethom hefyd ddosbarthu holiadur at glercod yr holl gynghorau tref a chymuned yng Nghymru i sefydlu i ba raddau yr oedd y cynghorau hynny wedi defnyddio'r penderfyniad yn ein Hadroddiad Blynyddol yn Rhagfyr 2012, oedd yn galluogi iddynt wneud taliad o uchafswm o £100 y flwyddyn i bob un o'u haelodau am gostau a wariwyd mewn perthynas â defnyddio'r ffôn, technoleg gwybodaeth, nwyddau traul ac ati. Dim ond 11.5% o'r 735 o gynghorau a ymatebodd oedd yn siomedig iawn ac yn golygu na all y Panel gael darlun clir o'r defnydd a wneir o'r trefniant caniataol hwn.

Y llynedd, penderfynodd y Panel, o gofio bod y cyfyngiadau ar gyflogau sector cyhoeddus wedi'u llacio fymryn bach, gynyddu cyflog sylfaenol aelodau prif awdurdodau 0.9% o wanwyn 2014 ymlaen a chynyddu taliadau eraill yn gymesur â hynny. Eleni rydym wedi penderfynu na fydd unrhyw gynnydd mewn tâl yn 2015/16 o ystyried y cyfyngiadau sy'n parhau ar wariant llywodraeth leol.

Mae'r Panel yn dal i fod yn bryderus am anghysondeb y cymorth a roddir i aelodau i'w galluogi i gyflawni eu swyddogaethau yn effeithiol ac mae wedi gwneud nifer o ddiwygiadau i'w benderfyniadau blaenorol i sicrhau bod mwy o gysondeb ledled Cymru. Rydym hefyd yn pryderu nad yw rhai cynghorwyr bob amser wedi gwneud defnydd llawn o'r gefnogaeth a ddarparwyd drwy fframwaith cydnabyddiaeth ariannol y Panel ac mae'n annog pawb sy'n gysylltiedig â hyn i sicrhau bod penderfyniadau'r Panel yn cael eu gweithredu'n llawn, a bod cynghorwyr unigol yn cael eu hannog i fanteisio ar yr holl gymorth sydd ar gael gan gynnwys y Lwfans Gofal.

[1] http://www.legislation.gov.uk/mwa/2011/4/contents/enacted.

Mae'r Panel wedi nodi adroddiadau yn y cyfryngau sy'n awgrymu bod nifer o awdurdodau lleol yn bwriadu gwneud penderfyniad neu wedi gwneud penderfyniad ar ran yr holl aelodau i beidio â gweithredu'r cynnydd cymedrol yn y cyflog sylfaenol a thaliadau eraill. Mae Swyddogion Monitro wedi cael eu hatgoffa gan y Panel y byddai unrhyw benderfyniad o'r fath yn ultra vires, ac mae'n ymddangos nad oes unrhyw awdurdod lleol mewn gwirionedd wedi gwneud penderfyniad o'r fath.

Diwygiodd Llywodraeth Cymru Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 drwy fewnosod adran 143A sy'n galluogi'r Panel i ystyried unrhyw newid i gyflog Pennaeth y Gwasanaeth Taledig (y Prif Weithredwr neu'r Prif Swyddog Tân fel arfer) neu unrhyw beth yn Natganiad ar Bolisïau Tâl awdurdod sy'n ymwneud â'r swydd hon. Ers hynny mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi canllawiau ar hyn i'r Panel.

Mae'r Panel wedi parhau i gyfrannu lle bynnag y bo'n bosibl at wella amrywiaeth mewn llywodraeth leol yng Nghymru trwy ei benderfyniadau. Mae hefyd wedi cymryd camau i helpu ehangu aelodaeth y Panel pan fydd y cyfle'n ymddangos.

Mae'r Panel yn ymwybodol iawn o'r ffordd y mae Llywodraeth Cymru yn bwrw ymlaen â gwaith y Comisiwn ar Lywodraethu a Darparu Gwasanaethau Cyhoeddus a bydd yn cydweithio'n agos â Chomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru i baratoi ar gyfer gweithredu'r gwahanol Ddeddfau a fydd yn penderfynu ar ffurf llywodraeth leol yng Nghymru yn y dyfodol.

Mae penderfyniadau'r Panel ar gyfer 2015/16 i'w gweld yn Atodiad 1.

I gloi, hoffwn ddatgan ar ran y Panel pa mor ddiolchgar ydym i swyddogion Llywodraeth Cymru, sy'n gweithredu fel ein hysgrifenyddiaeth, am eu cefnogaeth i'n gwaith.

Richard Penn
Cadeirydd

Cynnwys

Crynodeb o Daliadau i Aelodau ac Aelodau Cyfetholedig Prif Gynghorau, Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub Cymru yn 2015/16 1

1. Cyflwyniad 5

2. Fframwaith y Panel: egwyddorion cydnabyddiaeth ariannol 9

3. Taliadau i Aelodau Etholedig Prif Gynghorau: Cyflogau Sylfaenol, Uwch a Dinesig 11

4. Cyd-bwyllgorau Trosolwg a Chraffu 22

5. Darpariaeth Pensiwn ar gyfer Aelodau Etholedig Prif Gynghorau 23

6. Taliadau i Aelodau Awdurdodau Parciau Cenedlaethol 24

7. Taliadau i Aelodau Awdurdodau Tân ac Achub Cymru 28

8. Taliadau i Aelodau Cyfetholedig Prif Gynghorau, Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub 31

9. Uwch Gyflogau Penodol neu Ychwanegol 34

10. Taliadau i Aelodau Cynghorau Tref a Chymuned 35

11. Cyflogau Penaethiaid Gwasanaeth Taledig Prif Gynghorau ac Awdurdodau Tân ac Achub 38

12. Cydymffurfiaeth â Gofynion y Panel 40

Atodiad 1: Penderfyniadau'r Panel ar gyfer 2015/16 41

Atodiad 2: Rheoliadau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol 46

Atodiad 3: Rhestr Cydnabyddiaeth Ariannol Aelodau 60

Atodiad 4: Gofynion Cyhoeddusrwydd 62

Atodiad 5: Canllaw Llywodraeth Cymru i Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol mewn Cysylltiad â Chyflogau Prif Weithredwyr Awdurdodau Lleol 63

Crynodeb o Daliadau i Aelodau ac Aelodau Cyfetholedig Prif Gynghorau, Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub Cymru yn 2015/16

Tabl 1: Nifer yr aelodau cyngor sy'n gymwys i dderbyn uwch gyflog

Cyngor	Nifer y cynghorwyr	Nifer yr uwch gyflogau
Grŵp A		
Caerdydd	75	19
Rhondda Cynon Taf	75	19
Abertawe	72	19
Grŵp B		
Pen-y-bont ar Ogwr	54	18
Caerffili	73	18
Sir Gaerfyrddin	74	18
Conwy	59	18
Sir y Fflint	70	18
Gwynedd	75	18
Castell-nedd Port Talbot	64	18
Casnewydd	50	18
Sir Benfro	60	18
Powys	73	18
Bro Morgannwg	47	18
Wrecsam	52	18
Grŵp C		
Blaenau Gwent	42	17
Ceredigion	42	17
Sir Ddinbych	47	17
Ynys Môn	30	15
Merthyr Tudful	33	16
Sir Fynwy	43	17
Tor-faen	44	17

Nodiadau Tabl 1

(i) Yn ddilyn cychwyn darpariaethau Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth)(Cymru) 2013, nid oes angen bellach i'r Panel fynegi'r terfyn ar uwch gyflogau mewn canrannau. Dylid cofio, er hynny, fod y Mesur yn cyfyngu uchafswm nifer yr uwch gyflogau i 50% o aelodau'r cyngor, oni bai bod Gweinidogion Cymru'n cytuno y gall y Panel bennu cyfran uwch. Mae i hyn oblygiadau ar gyfer Merthyr Tydful lle'r uchafswm nifer yw 16 ac ar gyfer Ynys Môn lle'r nifer cyfatebol yw 15 (mae'r ddau hynny'n cynnwys cyflogau dinesig mewn perthynas â swyddi pennaeth dinesig a dirprwy bennaeth dinesig.[2]

[2] Gweler Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011: Adran 142; is-adran 5

(ii) Nid yw'r cyflogau dinesig mewn perthynas â phennaeth dinesig a dirprwy bennaeth dinesig yn cyfrif tuag at y gyfran uchaf o uwch gyflogau y caniateir i gyngor eu talu (ar wahân i Ynys Môn a Merthyr Tudful).

Tabl 2: Bydd cyflogau sylfaenol ac uwch gyflogau'n daladwy fel a ganlyn i aelodau prif gynghorau

Cyflog sylfaenol (taladwy i bob aelod etholedig) £13,300			
	Grŵp A (Caerdydd, Rhondda Cynon Taf, Abertawe))	**Grŵp B** (Pen-y-bont ar Ogwr, Caerffili, Sir Gaerfyrddin, Conwy, Sir y Fflint, Gwynedd, Casnewydd, Castell-nedd Port Talbot, Sir Benfro, Powys, Bro Morgannwg, Wrecsam)	**Grŵp C** (Blaenau Gwent, Ceredigion, Sir Ddinbych, Merthyr Tudful, Sir Fynwy, Tor-faen, Ynys Môn)
Uwch gyflogau (yn cynnwys cyflog sylfaenol)			
Band 1 Arweinydd Dirprwy arweinydd	 £53,000 £37,000	 £48,000 £33,500	 £43,000 £30,000
Band 2 Swyddogion gweithredol eraill	 £32,000	 £29,000	 £26,000
Band 3 Cadeiryddion Pwyllgorau:		£22,000	
Band 4 Arweinydd grŵp yr wrthblaid fwyaf[3]		£22,000	
Band 5 Arweinydd grwpiau gwleidyddol eraill		£17,000	

Nodiadau Tabl 2

(i) Mae'r Panel wedi penderfynu bod yn rhaid i gyngor sicrhau bod uwch gyflog ar gael i arweinydd grŵp yr wrthblaid fwyaf (yn amodol ar y gofyniad 10%).

[3] Arweinydd grŵp yr wrthblaid fwyaf. Gweler Rheoliadau IRPW, Atodiad 2, Rhan 1(2) ar gyfer diffiniad o "*grŵp yr wrthblaid fwyaf*" a "*grŵp gwleidyddol mwyaf*".

Tabl 3: Bydd cyflogau dinesig (lle'u telir) yn daladwy fel a ganlyn i aelodau prif gynghorau

Cydnabyddiaeth ariannol i arweinwyr dinesig a dirprwy arweinwyr dinesig *(yn cynnwys cyflog sylfaenol)*		
	Arweinwyr dinesig	Dirprwy arweinwyr dinesig
a	24,000	18,000
b	21,500	16,000
c	19,000	14,000

Tabl 4: Ffioedd ar gyfer aelodau cyfetholedig (gyda hawliau pleidleisio) awdurdodau lleol (gan gynnwys awdurdodau parciau cenedlaethol ac awdurdodau tân ac achub)

Cadeiryddion pwyllgorau safonau a phwyllgorau archwilio	£256 (4 awr a throsodd) £128 (hyd at 4 awr)
Aelodau cyffredin o bwyllgorau safonau sydd hefyd yn cadeirio pwyllgorau safonau ar gyfer cynghorau cymuned a thref.	£226 ffi ddyddiol (4 awr a throsodd) £113 (hyd at 4 awr)
Aelodau cyffredin pwyllgorau safonau; pwyllgor craffu addysg; pwyllgor craffu troseddu ac anhrefn a phwyllgor archwilio	£198 (4 awr a throsodd) £99 (hyd at 4 awr)

Tabl 5: Bydd cyflogau sylfaenol ac uwch gyflogau'n daladwy fel a ganlyn i aelodau Awdurdodau Parciau Cenedlaethol

Cyflog sylfaenol	£3,600
Uwch gyflogau (yn cynnwys cyflog sylfaenol)	
Cadeirydd[4] (Band 3) Dirprwy gadeirydd/ cadeirydd y pwyllgor (gweler nodyn i) Lefel 1 Lefel 2	£12,300 £7,300 £6,000

[4] Bannau Brycheiniog, Arfordir Penfro, Eryri

Tabl 6: Bydd cyflogau sylfaenol ac uwch gyflogau'n daladwy fel a ganlyn i aelodau awdurdodau tân ac achub Cymru

Cyflog sylfaenol	£1,700
Uwch gyflogau	
Cadeirydd[5] (Band 3) Dirprwy gadeirydd / Cadeirydd y pwyllgor (gweler nodyn i)	£10,400 £ 5,400 £ 5,400

Nodiadau Tablau 5 a 6

(i) Gellir talu uwch gyflogau Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub i'r cadeirydd, dirprwy gadeirydd, a hyd at ddau aelod arall.

(ii) Gall Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub Cymru, fel yn achos prif gynghorau, benderfynu ar uchafswm y diwrnodau y gellir talu aelodau cyfetholedig amdanynt mewn blwyddyn.

[5] Y Canolbarth a'r Gorllewin, y Gogledd, y De

1. Cyflwyniad

1.1 Dyma seithfed Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol, a’r pedwerydd i gael ei gyhoeddi o dan ofynion y Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011. Ymestynnodd y Mesur gyfrifoldebau'r Panel a'i bwerau dan Adran 142 i benderfynu ar daliadau neu i bennu taliadau i aelodau o awdurdodau perthnasol. Roedd hyn yn galluogi'r Panel i symud y tu hwnt i'r cyfyngiad blaenorol o osod terfynau uchaf ar gyfer taliadau aelodau ac mae'r Panel wedi gallu defnyddio'r pŵer hwn o bennu o Ebrill 2012. Fe wnaeth y Mesur hefyd ymestyn cylch gwaith y Panel i gynnwys cyfrifoldeb am dâl aelodau Awdurdodau Parciau Cenedlaethol (APCau), Awdurdodau Tân ac Achub (ATA) a chynghorau tref a chymuned

1.2 Mae’r Panel, a sefydlwyd gan Lywodraeth Cymru yn 2008, bellach ar ei seithfed flwyddyn. Mae’n cynnwys pum aelod a benodwyd gan y Gweinidog ar y pryd, Richard Penn, John Bader, Anne Abel, Stephen Mulholland a Gregory Owens. Richard Penn yw'r aelod o'r Panel a benodwyd gan y Gweinidog yn Gadeirydd a John Bader yw'r Is-gadeirydd a etholwyd gan aelodau'r Panel.

1.3 Yn y penderfyniadau ar gyfer yr Adroddiad Blynyddol hwn, mae’r Panel wedi parhau i ystyried fforddiadwyedd a derbynioldeb, o ystyried y cyfangiadau parhaus ar gyllidebau awdurdodau lleol.

1.4 Er y bu cynnydd yn y boblogaeth ledled Cymru, ni nododd cyfrifiad 2011[6] fod hyn wedi bod yn ddigonol i symud unrhyw brif gyngor i grŵp poblogaeth uwch ac nid yw Fframwaith y Panel wedi newid o ran grwpiau poblogaeth.

1.5 Fel gydag adroddiadau blaenorol y Panel, ac i’r un graddau yn awr o dan y Mesur, mae ei benderfyniadau ar daliadau aelodau’n seiliedig ar gyfres o egwyddorion a nodir yn Adran 2 yr Adroddiad Blynyddol hwn.

1.6 Mae’r Panel yn parhau’n bendant o’r farn na ellir cynnal gwerthoedd democrataidd llywodraethu leol heb fynd i gostau. Mae aelodau awdurdodau lleol (gan gynnwys aelodau cyfetholedig ac aelodau penodedig) yno i gynrychioli buddiannau pobl leol, llywodraethu cymunedau lleol, a sicrhau gwasanaethau cyhoeddus sy’n cynnig gwerth am arian i drethdalwyr lleol drwy graffu effeithiol. Mae’r rhain yn dasgau pwysig a sylweddol i awdurdodau perthnasol o fewn cylch gwaith y Panel. Mae cydnabyddiaeth ariannol a gyllidir yn gyhoeddus ar gael i annog amrywiaeth o bobl barod a galluog i fynd ati i lywodraethu’n lleol, drwy’r rolau y cânt eu hethol, eu penodi neu eu cyfethol iddynt.

1.7 Wrth bennu lefel y taliadau i aelodau cynghorau lleol, hyd yma mae’r Panel wedi ceisio cydymffurfio â’r egwyddor o ‘*dderbynioldeb*’ drwy sicrhau nad yw’r rhain ‘*mor uchel fel bod angen dargyfeirio adnoddau sylweddol o flaenoriaethau allweddol cyngor’*. Ond mae Adran 142(8) o’r Mesur yn fwy eglur ar ‘fforddiadwyedd’ wrth nodi “*wrth osod swm*[7] *... rhaid i'r Panel ystyried beth yn ei farn ef fydd effaith ariannol debygol gwneud hynny ar awdurdodau perthnasol*”.

[6] 2011 Tabl CP04 y Cyfrifiad. Poblogaeth breswyl arferol bod oedran, awdurdodau unedol yng Nghymru
[7] http://www.legislation.gov.uk/mwa/2011/4/contents/enacted.

Mae bodloni gofyniad y Mesur o ran fforddiadwyedd wedi bod yn her i'r Panel, yn enwedig oherwydd diddordeb y cyhoedd mewn taliadau a wneir i aelodau. Mae'r Panel yn cydnabod bod y mater o fforddiadwyedd – mewn perthynas â chyllidebau gwasanaethau awdurdodau perthnasol ac i incwm gwario etholwyr – yn debygol o effeithio'n bwerus ar farn y cyhoedd am unrhyw gynnydd arfaethedig i daliadau aelodau.

1.8 Gan mai arian o bwrs y wlad a ddefnyddir, mae'n rhaid i daliadau i aelodau am eu hamser, gwerth a chyfrifoldeb fod yn deg ac yn fforddiadwy. Roedd penderfyniadau'r Panel yn ei Adroddiad 2009 yn cysylltu taliadau ag enillion gros canolrifol gweithwyr llawn amser sy'n byw yng Nghymru, fel yr adroddwyd yn yr Arolwg Blynyddol o Oriau ac Enillion (ASHE). Pennwyd y cyflog sylfaenol ar dair rhan o bump o Gyflog Canolrifol Cymru Gyfan, ac fe bennwyd uwch gyflogau ar luosrifau o'r cyflog canolrifol blynyddol hwn. Wrth bennu'r cyflogau hyn, roedd y Panel yn cydnabod bod yna gyfranogiad gwasanaeth cyhoeddus di-dâl.

1.9 O ystyried y llacio cymedrol iawn yn y cyfyngiadau ar dâl y sector cyhoeddus a hefyd er mwyn atal erydu pellach ar lefelau cymharol y tâl, penderfynodd y Panel y llynedd gynyddu'r cyflog sylfaenol o 0.9% o wanwyn 2014 ymlaen ac mae taliadau eraill yn cael eu heffeithio yn gymesur â hynny. Roedd y Panel yn ystyried y byddai hyn yn mynd ychydig tuag at atal erydu pellach yng ngwerth cymharol y cyflog sylfaenol a delir fel cydnabyddiaeth am y dyletswyddau a ddisgwylir gan bob aelod etholedig. Eleni, gwelwyd y cyfyngiadau difrifol ar adnoddau llywodraeth leol yn parhau gydag awdurdodau lleol yn cael eu gorfodi i leihau gwariant ar wasanaethau i'r cyhoedd. Yng ngoleuni hyn, mae'r Panel, gyda pheth gofid, wedi penderfynu peidio â chynyddu'r tâl yn 2015/16. Bydd hyn yn amharu ymhellach ar yr aliniad ag enillion gros canolrifol yng Nghymru oedd yn sail i'r cyflog sylfaenol a osodwyd yn 2009. Mae hwn yn fater y mae'r Panel yn bwriadu ailedrych arno ar adeg briodol yn y dyfodol.

1.10 Yn 2013, fe wnaethom benderfynu edrych eto ar y 22 prif awdurdod, y 3 awdurdod parc cenedlaethol (APC) a'r 3 awdurdod tân ac achub (ATA) i drafod sut roedd ein penderfyniadau yn gweithio yn ymarferol a pha faterion y dylem roi sylw iddynt yn Adroddiad Blynyddol 2014. Eleni, fe wnaethom benderfynu canolbwyntio ar dâl penaethiaid dinesig. Dosbarthodd y Panel holiadur a threfnodd sesiynau rhanbarthol gyda swyddogion sy'n rhoi cymorth i benaethiaid dinesig a'u dirprwyon i ganfod faint o ddefnydd a wnaed o'r hyblygrwydd lleol a gafodd ei ymgorffori yn y fframwaith y llynedd ac i gasglu mwy o wybodaeth am dâl penaethiaid dinesig a dirprwy benaethiaid dinesig. Mae'n amlwg er y bu amrywiad rhwng cynghorau o ran talu penaethiaid dinesig a'u dirprwyon, fod tâl, ar y cyfan, wedi'i alinio â'r grŵp poblogaeth ar gyfer pob cyngor yn hytrach na chymryd y cyfle i asesu'r cyfrifoldebau a'r llwythi gwaith dan sylw.

1.11 Fe wnaethom hefyd ddosbarthu holiadur at glercod yr holl gynghorau tref a chymuned yng Nghymru i weld i ba raddau yr oedd y cynghorau hynny wedi defnyddio'r penderfyniad yn ein Hadroddiad Blynyddol yn Rhagfyr 2012 a oedd yn galluogi'r cynghorau hynny i roi taliad o uchafswm o £100 y flwyddyn i bob un o'u haelodau ar gyfer costau a wariwyd mewn perthynas â defnyddio'r ffôn, technoleg gwybodaeth, nwyddau traul ac ati. Cafwyd ymateb siomedig iawn, gyda llai nag 11.5% o'r holiaduron yn cael eu llenwi a dychwelyd felly ni fu'n

bosibl cael darlun clir o'r sefyllfa. Bydd y Panel yn casglu mwy o dystiolaeth ac yn ymgynghori eto gyda chynghorau tref a chymuned yng Nghymru yn 2015 i ddatblygu'r fframwaith cydnabyddiaeth ariannol sy'n berthnasol i'r cynghorau hyn ymhellach.

1.12 Mae'r Panel yn dal yn bryderus ynglŷn â'r amrywiadau mawr a'r anghysondeb o ran y cymorth a ddarperir i aelodau i'w galluogi i gyflawni eu swyddogaethau'n effeithiol. Mae'r Panel wedi pennu y dylid darparu cymorth o'r fath heb gost i'r aelod etholedig unigol. Mae'n rhaid i gostau cymorth fod yn briodol, yn rhesymol a chael eu datgan yn gyhoeddus. Ni chaiff awdurdodau dynnu symiau o gyflogau aelodau fel cyfraniad at y costau cymorth hynny y mae'r awdurdod yn eu hystyried yn angenrheidiol ar gyfer effeithlonrwydd a/neu effeithiolrwydd aelodau. Ond mae'r Panel yn ymwybodol nad yw nifer o awdurdodau wedi gweithredu penderfyniadau'r Panel yn llawn yn y maes hwn ac mae felly wedi gwneud newidiadau i'w benderfyniadau blaenorol i sicrhau bod mwy o gysondeb ledled Cymru. Mae'r Panel yn pryderu hefyd nad yw cynghorwyr bob amser wedi defnyddio'r gefnogaeth a ddarparwyd drwy fframwaith cydnabyddiaeth ariannol y Panel, yn enwedig o ran y Lwfans Gofal. Mewn rhai achosion, mae hyn oherwydd nad yw swyddogion perthnasol y cyngor bob amser yn gweithredu penderfyniadau'r Panel yn llawn ar lefel leol ond yn fwy aml oherwydd bod rhai aelodau yn amharod i hawlio'r cyfan y mae ganddynt hawl iddo i'w cefnogi yn eu gwaith, yn enwedig y Lwfans Gofal, oherwydd pryderon ynghylch y cyhoeddusrwydd gwael y gallai hyn ei ddenu. Mae'r Panel yn annog pawb sy'n gysylltiedig â hyn i sicrhau bod penderfyniadau'r Panel yn cael eu gweithredu'n llawn, a bod aelodau unigol yn cael eu hannog i fanteisio ar yr holl gymorth sydd ar gael gan gynnwys y Lwfans Gofal.

1.13 Mae'r Panel wedi bod yn bryderus ynghylch adroddiadau yn y cyfryngau sy'n awgrymu bod rhai awdurdodau lleol yn bwriadu gwneud penderfyniad ar ran yr holl aelodau i beidio â gweithredu'r cynnydd cymedrol yn y cyflog sylfaenol eleni a thaliadau eraill. Ysgrifennodd Ysgrifenyddiaeth y Panel at bob Swyddog Monitro i'w hatgoffa y byddai unrhyw benderfyniad o'r fath yn *ultra vires*, ac mae'n ymddangos nad oes unrhyw awdurdod lleol mewn gwirionedd wedi gwneud penderfyniad o'r fath.

1.14 Diwygiodd Adran 63 Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 Fesur Llywodraeth Leol 2011(Cymru) drwy fewnosod Adran 143A. Mae hyn yn ei gwneud yn ofynnol i unrhyw Brif Gyngor neu Awdurdod Tân ac Achub sy'n bwriadu newid cyflog Pennaeth y Gwasanaeth Taledig, ymgynghori â'r Panel oni bai bod y newid yn cyd-fynd â newidiadau a gymhwyswyd at swyddogion eraill. Mae Adran 143A hefyd yn galluogi'r Panel i ystyried unrhyw beth yn Natganiad ar Bolisïau Tâl awdurdod sy'n ymwneud â chyflog Pennaeth y Gwasanaeth Taledig (y Prif Weithredwr neu'r Prif Swyddog Tân fel arfer). Nodir ymagwedd y Panel tuag at weithredu'r pŵer hwn yn Adran 11 o'r adroddiad hwn ac mae'n unol â'r cyfarwyddyd a gyhoeddwyd i'r Panel gan Lywodraeth Cymru y gellir ei weld yn Atodiad 5.

1.15 Mae'r Panel wedi parhau i gyfrannu lle bynnag y bo'n bosibl at wella amrywiaeth mewn llywodraeth leol yng Nghymru trwy ei benderfyniadau. Mae hefyd wedi cymryd camau ynghyd â'r Uned Penodiadau Cyhoeddus dylai helpu ehangu aelodaeth y Panel pan fydd y cyfle yn ymddangos. Ymatebodd y Panel

i wahoddiad gan y Gweinidog Llywodraeth Leol a Busnes y Llywodraeth i adrodd ar ei waith i gynyddu amrywiaeth o fewn ei aelodaeth. Gellir gweld yr adroddiad ar wefan y Panel.[8]

1.16 Mae adran 153 y Mesur yn rhoi pŵer i'r Panel i fonitro cydymffurfiaeth awdurdodau perthnasol â'i ofynion. Datgelodd archwiliad o lefel y cydymffurfio gan brif awdurdodau oedd gan dros hanner y cynghorau ddiffygion sylweddol o ran y gofynion sy'n ymwneud â rhestr o gydnabyddiaeth ariannol aelodau a’r gofynion cyhoeddi fel y nodir yn adroddiadau blynyddol. Er fe godwyd pryderon penodol gydag awdurdodau unigol a gymerwyd camau i roi sylw iddynt, mae'r Panel yn parhau i bwysleisio pwysigrwydd darparu gwybodaeth gywir ac amserol ynghylch taliadau i gynghorwyr a’r gallu cael mynediad rhwydd iddynt gan aelodau o'r cyhoedd. Yng ngwanwyn 2015, bydd aelodau'r Panel yn cyfarfod â swyddogion y gwasanaeth democrataidd i drafod mesurau i gyflawni gwella cysondeb a rhwyddineb mynediad i’r wybodaeth hwn yn y dyfodol.

1.17 Mae'r Panel yn cydnabod y pwysigrwydd mae Llywodraeth Cymru yn ei roi ar graffu effeithiol fel elfen hanfodol o'r system gabinet o lywodraeth leol. Ers i'r Panel gael ei ffurfio, mae'r aelodau wedi ymweld â phob Prif Gyngor yn 2009 a 2013. Mae yna arwydd clir yn ystod y cyfnod rhwng yr ymweliadau y bu datblygiadau calonogol yn y modd y mae gwaith craffu yn cael ei wneud er bod anghysondeb yn y modd y mae'n cael ei gyflwyno . Mae'r Panel wedi cyfarfod â Phanel Cyfeirio Craffu Llywodraeth Cymru a bydd yn defnyddio canlyniadau ymchwil y Panel hwnnw i fod yn sail i benderfyniadau yn y dyfodol mewn perthynas â'r swyddogaeth graffu.

1.18 Mae'r Panel yn ymwybodol iawn hefyd o'r modd y mae Llywodraeth Cymru yn symud ymlaen â gwaith y Comisiwn ar Lywodraethu a darparu Gwasanaethau Cyhoeddus a bydd yn cydweithio'n agos â Chomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru i baratoi ar gyfer gweithredu'r ddeddfwriaeth a fydd yn penderfynu ar ffurf llywodraeth leol yng Nghymru yn y dyfodol.

[8] http://wales.gov.uk/irpwsub/home/publication/201415/report-to-minister-on-diversity-irp/?lang=cy

2. Fframwaith y Panel: egwyddorion cydnabyddiaeth ariannol

Cynnal ymddiriedaeth a hyder

2.1 Mae gan ddinasyddion yr hawl i ddisgwyl bod pawb sy'n dewis gwasanaethu mewn awdurdodau cyhoeddus yn cynnal ymddiriedaeth y cyhoedd drwy goleddu'r gwerthoedd a'r foeseg sy'n ymhlyg mewn gwasanaeth cyhoeddus o'r fath. Dengys yr egwyddorion y cyfraniad a wna gwaith y Panel a'i fframwaith tuag at gynnal ymddiriedaeth a hyder y cyhoedd

Symlrwydd

2.2 Mae'r fframwaith yn glir ac yn hawdd ei ddeall. Mae hyn yn hanfodol er mwyn i'r Panel allu cyfleu ei flaenoriaethau yn effeithiol i bawb yr effeithir arnynt gan ei waith neu sydd â diddordeb ynddo.

Cydnabyddiaeth ariannol

2.3 Mae'r fframwaith yn darparu ar gyfer talu aelodau awdurdodau cyhoeddus sydd â chyfrifoldeb am wasanaethu eu cymunedau daearyddol neu eu cymunedau buddiant a nodwyd. Ni ddylai lefel y gydnabyddiaeth ariannol fod yn rhwystr i ymgymryd â'r gwaith na pharhau ag ef. Ni ddylai fod unrhyw ofyniad bod adnoddau sy'n angenrheidiol i'w galluogi i gyflawni dyletswyddau yn cael eu hariannu o'r cyflog. Mae'r Fframwaith yn rhoi tâl ychwanegol i'r rhai sy'n cael mwy o gyfrifoldeb.

Amrywiaeth

2.4 Atgyfnerthir democratiaeth pan fydd aelodaeth awdurdodau cyhoeddus yn adlewyrchu'n ddigonol gyfansoddiad demograffig a diwylliannol y cymunedau a wasanaethir gan y cyfryw awdurdodau. Bydd y Panel bob amser yn ystyried pa gyfraniad y gall ei fframwaith ei wneud tuag at annog y rhai heb gynrychiolaeth ddigonol i gymryd rhan ar lefel awdurdod lleol.

Atebolrwydd

2.5 Mae gan drethdalwyr a dinasyddion yr hawl i ddisgwyl cael gwerth am arian o arian cyhoeddus sydd wedi'i neilltuo i dalu'r rhai a etholir, a benodir, neu a gyfetholir i wasanaethu er budd y cyhoedd. Mae'r Panel yn gweithio i sicrhau bod pob prif gyngor yn darparu gwybodaeth am weithgareddau eu haelodau o ran cefnogi gwasanaethau cyhoeddus. Yn benodol, mae'r Panel yn disgwyl i gynghorwyr pob awdurdod lleol lunio adroddiad blynyddol ar eu gweithgarwch sy'n ymwneud â'r cyngor.

Tegwch

2.6 Fel prawf hanfodol o degwch y fframwaith, mae'r Panel yn sicrhau bod ei benderfyniadau ar gydnabyddiaeth ariannol i aelodau yn ystyried enillion

etholwyr Cymru. Bydd yn bosibl cymhwyso'r fframwaith yn gyson i aelodau pob awdurdod cyhoeddus er mwyn sicrhau bod lefelau cydnabyddiaeth ariannol yn deg, yn fforddiadwy ac yn gyffredinol dderbyniol.

Ansawdd

2.7 Mae'r Panel yn cydnabod bod y gymysgedd gymhleth o ddyletswyddau llywodraethu, craffu a rheoleiddio sydd gan aelodau prif gynghorau yn ei gwneud yn ofynnol i bob aelod ymgysylltu â’r gwaith o wella ansawdd yn barhaus. Mae'r Panel yn disgwyl i bob aelod o awdurdod lleol ymgymryd â'r cyfleoedd hyfforddi a datblygiad personol hynny sy'n angenrheidiol i gyflawni'n briodol y dyletswyddau y cânt gydnabyddiaeth ariannol amdanynt.

Tryloywder

2.8 Mae sicrhau tryloywder cydnabyddiaeth ariannol aelodau er budd y cyhoedd. Mae rhai aelodau yn derbyn lefelau ychwanegol o gydnabyddiaeth ariannol am eu bod wedi'u hethol, neu eu penodi, i fwy nag un corff cyhoeddus. Mae'r fframwaith yn fodd o sicrhau bod gwybodaeth am holl gydnabyddiaeth ariannol holl aelodau ar gael yn hawdd i'r cyhoedd.

3. Taliadau i Aelodau Etholedig Prif Gynghorau: Cyflogau Sylfaenol, Uwch a Dinesig

Cyflog Sylfaenol ar gyfer Aelodau Etholedig o Brif Gynghorau

3.1 Yn wyneb yr hinsawdd ariannol gyfredol yn y sector cyhoeddus a'r cynnydd o 0.9% yn y Cyflog Sylfaenol yn Adroddiad Blynyddol y Panel Adolygu Annibynnol fis Chwefror 2014, mae'r Panel wedi penderfynu na fydd unrhyw gynnydd o wanwyn 2015 ymlaen yn lefel y Cyflog Sylfaenol i aelodau'r prif awdurdodau lleol.

Penderfyniad 1: Bydd y cyflog sylfaenol yn 2015/16 ar gyfer aelodau etholedig y prif gynghorau'n aros yn £13,300.

Nodyn ar Benderfyniad 1:

Yn wreiddiol, penderfynodd y Panel (Adroddiad Blynyddol y Panel Adolygu Annibynnol Rhagfyr, 2009) y byddai taliad y cyflog sylfaenol yn cael ei gysoni ag enillion gros canolrifol gweithwyr llawn amser sy'n byw yng Nghymru, fel yr adroddwyd yn yr Arolwg Blynyddol ar Oriau ac Enillion (ASHE). O gofio am y pwysau sydd ar wariant cyhoeddus, nid oedd posib cynnal y cysoni hwn. Bydd y Panel yn edrych eto mewn adroddiad yn y dyfodol ar y sail ar gyfer penderfynu ar y cyflog sylfaenol.

Uwch Gyflogau ar gyfer Aelodau Etholedig Prif Gynghorau

3.2 Bydd y cyfyngiad ar nifer yr uwch gyflogau taladwy ('y cap') yn parhau. Yn 2015/16, ni fydd uchafswm yr uwch gyflogau sy'n daladwy ym mhob prif awdurdod yn cael ei newid a bydd fel yr hyn a nodir yn Nhabl 1.

Tabl 1: Nifer yr aelodau cyngor sy'n gymwys i dderbyn uwch gyflog

Cyngor	Nifer y cynghorwyr	Nifer yr uwch gyflogau
Grŵp A		
Caerdydd	75	19
Rhondda Cynon Taf	75	19
Abertawe	72	19
Grŵp B:		
Pen-y-bont ar Ogwr	54	18
Caerffili	73	18
Sir Gaerfyrddin	74	18
Conwy	59	18
Sir y Fflint	70	18
Gwynedd	75	18
Castell-nedd Port Talbot	64	18
Casnewydd	50	18
Sir Benfro	60	18
Powys	73	18
Bro Morgannwg	47	18
Wrecsam	52	18
Grŵp C		
Blaenau Gwent	42	17
Ceredigion	42	17
Sir Ddinbych	47	17
Ynys Môn	30	15
Merthyr Tudful	33	16
Sir Fynwy	43	17
Torfaen	44	17

Nodyn Tabl 1:

Roedd yr ymatebion i ymgynghoriad y Panel yn 2013 yn dynodi y byddai rhai cynghorau'n hoffi gweld cynnydd yn y cap, ond roeddent i gyd bron yn teimlo eu bod yn gallu gweithredu'n effeithiol oddi mewn i'r uchafswm a bennwyd.

Y Bandiau Uwch Gyflog

Penderfyniad 2: Mae'r Panel wedi penderfynu y bydd lefelau uwch gyflog 2015/16 ar gyfer aelodau prif gynghorau'n parhau fel y nodir yn nhabl 2.

Tabl 2: Cyflogau sylfaenol ac uwch gyflogau taladwy i aelodau prif gynghorau

Cyflog sylfaenol (taladwy i'r holl aelodau etholedig) £13,300			
	Grŵp A (Caerdydd, Rhondda Cynon Taf, Abertawe)	**Grŵp B** Pen-y-bont ar Ogwr, Caerffili, Sir Gaerfyrddin, Conwy, Sir y Fflint, Gwynedd, Casnewydd, Castell-nedd Port Talbot, Sir Benfro, Powys, Bro Morgannwg, Wrecsam)	**Grŵp C** (Blaenau Gwent, Ceredigion, Sir Ddinbych, Merthyr Tudful, Sir Fynwy, Torfaen, Ynys Môn)
Uwch gyflogau (yn cynnwys cyflog sylfaenol)			
Band 1 Arweinydd Dirprwy arweinydd	 £53,000 £37,000	 £48,000 £33,500	 £43,000 £30,000
Band 2 Aelodau gweithredol eraill	£32,000	£29,000	£26,000
Band 3 Cadeiryddion pwyllgorau (os yn cael cydnabyddiaeth ariannol):			£22,000
Band 4 Arweinydd y grŵp gwrthbleidiol mwyaf[9]			
Band 5 Arweinydd grwpiau gwleidyddol eraill		£17,000	

Nodiadau Tabl 2:

a. Mae'r Panel yn ystyried mai'r swyddi arweinyddiaeth a gweithredol (cyflogau Band 1 a 2 yn y drefn honno) sydd â'r atebolrwydd unigol mwyaf a bod maint y boblogaeth yn parhau'n ffactor allweddol o ran dylanwadu ar lefelau cyfrifoldeb ac felly mae'r defnydd o'r tri grŵp poblogaeth (A, B ac C) wedi cael ei gadw.

b. Bydd y cadeiryddion pwyllgorau'n parhau i gael eu talu ar lefel Band 3, dim ots beth yw maint poblogaeth awdurdod lleol, ond caiff awdurdod unigol benderfynu peidio â thalu i gadeiryddion penodol.

c. Mae'r Panel yn ymwybodol o'r pwysigrwydd y mae Llywodraeth Cymru yn ei roi i werth y swyddogaeth graffu ar gyfer democratiaeth lleol, ac wedi nodi bod

[9] Gweler Rheoliadau'r Panel, Atodiad 2, Rhan 1(2) am ddifiniad " *Arweinydd y grŵp gwrthbleidiol mwyaf*" a " *grwpiau gwleidyddol eraill*".

cyfanswm o 89 o gadeiryddion craffu'n cael uwch gyflog hyn o bryd. Mae'r Panel o'r farn bod hyn yn cydnabod yn glir bwysigrwydd y swyddogaeth hon ac yn rhagweld y bydd hyn yn cael ei gynnal.

d. Mae'r amod bod rhaid i arweinydd grŵp gwrthbleidiol neu unrhyw arweinydd grŵp arall gynrychioli o leiaf 10% o aelodaeth y cyngor cyn cymhwyso am uwch gyflog yn aros yr un fath.

e. Mae'r Panel wedi penderfynu bod rhaid i gyngor sicrhau bod uwch gyflog ar gael i arweinydd y grŵp gwrthbleidiol mwyaf. Mae ystod cyfrifoldeb ac atebolrwydd arweinydd y grŵp gwrthbleidiol mwyaf yn amrywio ar draws awdurdodau. Fodd bynnag, mae'r Panel yn parhau o'r farn bod talu am y swydd hon yn bwysig ar gyfer democratiaeth lleol.

f. Mae'r Panel wedi penderfynu bod rhaid i uwch gyflog Band 5 o £17,000 gael ei dalu i arweinwyr grwpiau gwleidyddol eraill, os ydynt yn derbyn cydnabyddiaeth ariannol.

g. Gweler Rheoliadau IRPW, Atodiad 2, Rhan 1(2) am ddiffiniad o "*grŵp gwrthbleidiol mwyaf*" a "*grŵp gwleidyddol arall*".

Taliadau i Benaethiaid a Dirprwyon Dinesig (Cyflogau Dinesig)

3.3 Mae'r Panel yn parhau o'r farn ei bod yn briodol i awdurdodau bennu lefelau talu sy'n adlewyrchu gweithgarwch a chyfrifoldeb yn hytrach na phoblogaeth. Mae wedi pennu tair lefel o gyflog dinesig y gellir eu talu gan unrhyw awdurdod yn ôl ffactorau lleol ar gyfer pob un o'r swyddogaethau hyn. Er enghraifft, gallai pennaeth dinesig cyngor bach gael ei dalu ar y gyfradd uchaf, tra gallai pennaeth dinesig cyngor mawr gael ei dalu ar y gyfradd isaf. Gallai cyfraddau tâl i ddirprwy benaethiaid dinesig amrywio yn yr un modd. Mae hyn yn galluogi i benaethiaid dinesig a'u dirprwyon yn yr un awdurdod gael eu talu ar wahanol lefelau.

3.4. Gall cyngor benderfynu peidio â rhoi cyflog dinesig i swyddi pennaeth dinesig a/neu ddirprwy bennaeth dinesig.

Penderfyniad 3: Mae'r Panel wedi penderfynu bod cyflogau dinesig (lle y'u telir) o fewn y lefelau canlynol yn daladwy (Tabl 3) a byddant yn cael eu cymhwyso gan awdurdodau fel yr ystyriant yn briodol, gan ystyried llwythi gwaith a chyfrifoldebau disgwyliedig.

Tabl 3: Bydd cyflogau dinesig (lle y'u telir) yn daladwy fel a ganlyn i aelodau prif gynghorau

Cydnabyddiaeth ariannol i benaethiaid dinesig a dirprwy benaethiaid dinesig *(yn cynnwys cyflogau sylfaenol)*		
	Penaethiaid dinesig	Dirprwy benaethiaid dinesig
a)	£24,000	£18,000
b)	£21,500	£16,000
c)	£19,000	£14,000

Nodiadau Tabl 3:

a. Nid yw swyddi'r pennaeth dinesig a'r dirprwy bennaeth dinesig wedi'u cynnwys yn y cap (ac eithrio Cynghorau Ynys Môn a Merthyr Tudful)

b. Mae egwyddor y Panel na ddylai aelodau orfod talu am gost cymorth (gweler paragraff 3.22) sy'n angenrheidiol i gyflawni eu dyletswyddau yn berthnasol yn achos penaethiaid dinesig. Mae'r Panel yn cydnabod yr ystod o wahanol lefelau o ddarpariaeth a wneir ar gyfer penaethiaid dinesig o ran trafnidiaeth, cymorth ysgrifenyddol, rhoi tuag at elusen neu ddillad. Nid yw'r Panel o'r farn ei bod yn briodol i gynghorau ddisgwyl neu fynnu bod cyfraniadau tuag at y ddarpariaeth hon yn cael eu gwneud gan ddefnyddio'r uwch gyflogau net a delir i benaethiaid dinesig.

3.5 Yn 2014, cyfarfu'r Panel â swyddogion sy'n cefnogi'r swyddogaethau hyn gan ehangu ei ddealltwriaeth o'r modd maent yn cael eu rhoi ar waith ledled Cymru.

3.6 Mae'r swyddi dinesig hyn yn uwch swyddi mewn cynghorau sy'n wahanol i arweinyddiaeth wleidyddol neu weithredol. Yn ogystal â chadeirio cyfarfodydd pwysig, y pennaeth dinesig yw 'dinesydd cyntaf' a 'llysgennad' yr awdurdod, gan gynrychioli'r cyngor i bob math o sefydliadau, ac mae angen i ddeiliad y swydd fod yn enghraifft o ddinasyddiaeth dda a'i hyrwyddo.

3.7 Yn aml, mae dirprwy benaethiaid dinesig yn 'ddarpar benaethiaid dinesig' ar gyfer y flwyddyn ganlynol, gan 'ddysgu eu crefft' drwy gymryd rhan mewn amserlen ar wahân o ddigwyddiadau, yn ogystal â dirprwyo ar gyfer yr arweinydd dinesig. Heb y rôl hon, byddai'n amhosibl i gyngor fodloni'r gofynion yn llawn ar gyfer arweinyddiaeth a chynrychiolaeth ddinesig.

3.8 Bwriad y lwfans dinesig fel y'i diffinnir gan adrannau 22(5) a 24(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972 yw parhau i alluogi i gynghorau dalu lwfans i gadeirydd ac is-gadeirydd cyngor sy'n addas at ddibenion talu am gostau'r swyddi hynny ym marn y cyngor.

3.9 Mewn sawl achos, mae penaethiaid dinesig yn derbyn cymorth ysgrifenyddol, yn cael cludiant ar gyfer dyletswyddau swyddogol, ac yn gallu manteisio ar gyllideb lletygarwch ar wahân sy'n cael ei rheoli gan swyddogion y cyngor.

3.10 Mae’r cymorth a roddir, y gwariant ariannol personol a’r lefel o weithgarwch yn ystod y flwyddyn yn y swydd yn amrywio’n sylweddol rhwng awdurdodau ac nid yw maint yr awdurdod yn ddangosydd dibynadwy o’r ymrwymiad sy’n ofynnol neu a roddir gan benaethiaid dinesig.

3.11 Mae gan yr holl brif gynghorau nifer o gynghorau tref a chymuned yn eu hardaloedd, ac mae gan rai benaethiaid dinesig gweithredol, a fydd yn cael rhywfaint o effaith ar lwyth gwaith penaethiaid dinesig prif gynghorau.

3.12 Mae Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 yn galluogi cynghorau i benodi rhywun i swydd ychwanegol, sef aelod llywyddol sy’n gyfrifol am gadeirio cyfarfodydd y cyngor cyfan. Lle penodir un, bydd gan y pennaeth dinesig lai o gyfrifoldebau o ganlyniad i hynny.

Taliadau i Aelodau Llywyddol

Penderfyniad 4: Mae'r Panel wedi penderfynu y bydd yn rhaid i aelod llywyddol, os penodwyd un ac os yw'n cael cydnabyddiaeth ariannol, gael ei dalu ar lefel uwch gyflog Band 3, sef £22,000. Bydd y swydd hon yn cyfrif tuag at y cap.

Penderfyniad 5: Mae'r Panel wedi penderfynu na fydd swydd dirprwy aelod llywyddol yn derbyn cydnabyddiaeth ariannol.

Y ffactorau allweddol sy’n sail i benderfyniadau’r Panel:

3.13 Y cyflog sylfaenol, a delir i bob aelod, yw’r gydnabyddiaeth ariannol am y cyfrifoldeb o gynrychiolaeth gymunedol a chymryd rhan yn y gwaith o graffu, rheoleiddio neu swyddogaethau cysylltiedig llywodraethu lleol am gyfnod sy’n gyfwerth â thri diwrnod yr wythnos. Mae unrhyw ymrwymiad amser y tu hwnt i dri diwrnod yn gyfraniad gwasanaeth cyhoeddus di-dâl.

3.14 Mae cydnabyddiaeth ariannol arweinwyr cyngor ac aelodau gweithredol (uwch gyflogau Band 1 a Band 2) yn seiliedig ar ragdybiaeth y Panel fod y swyddogaethau’n cyfateb i rai llawn amser.

3.15 Mae’n rhaid talu’r cyflog a’r costau sydd wedi’u pennu yn llawn i bob aelod, ac eithrio bod unigolyn wedi dewis yn annibynnol a gwirfoddol yn ysgrifenedig i swyddog priodol yr awdurdod i ildio’r holl daliad neu unrhyw elfen ohono.

Rhaid gweithredu’r canlynol:

3.16 Ni all aelod etholedig gael cydnabyddiaeth ariannol am fwy nag un swydd uwch o fewn ei awdurdod ef neu hi (ond gweler adran 4 ar JOSC).

3.17 Ni ellir talu uwch gyflog a chyflog dinesig i aelod etholedig.

3.18 Mae'r cyflog sylfaenol yn gynwysedig ym mhob uwch gyflog a chyflog dinesig a delir.

3.19 Os yw cyngor yn dewis cael mwy nag un dirprwy arweinydd sy'n derbyn cydnabyddiaeth ariannol, dylid rhannu'r gwahaniaeth rhwng uwch gyflog y dirprwy arweinydd ac aelodau gweithredol eraill gyda nifer y dirprwy arweinwyr a'i ychwanegu at uwch gyflog aelodau gweithredol eraill er mwyn cyfrifo'r uwch gyflog sy'n daladwy i bob dirprwy arweinydd.

3.20 Ni all aelodau sy'n derbyn uwch gyflog Band 1 neu Fand 2 dderbyn cyflog gan unrhyw Awdurdod Parc Cenedlaethol neu Awdurdod Tân ac Achub y maent wedi'u penodi ar eu cyfer.

Cynorthwyo Gwaith Aelodau Etholedig Awdurdod Lleol

3.21 Mae'r amrywiadau eang a'r anghysondeb yn y cymorth a ddarperir i aelodau yn parhau i beri pryder i'r Panel. Roedd rhai awdurdodau'n gwneud taliad cyfradd unffurf; roedd rhai'n darparu cyfarpar TG a defnyddiau traul, roedd rhai'n darparu ffonau/ffonau symudol a/neu lechi wedi'u hariannu. Nid oedd eraill yn gwneud fawr ddim darpariaeth, os o gwbl, ac mewn o leiaf un achos roedd arian yn cael ei ddidynnu o'r cyflog sylfaenol. Mae cymorth annigonol yn gallu tanseilio gallu Aelodau i gyflawni eu swyddogaethau'n effeithiol.

3.22 Mae'r Panel yn disgwyl i'r cymorth a ddarperir ystyried anghenion penodol aelodau unigol. Mae swyddogaethau Pwyllgorau'r Gwasanaethau Democrataidd yn cynnwys gofyniad i adolygu lefel y cymorth a roddir i aelodau i gyflawni eu dyletswyddau a byddai'r Panel yn disgwyl i'r pwyllgorau hyn wneud hynny a chyflwyno cynigion i'r cyngor llawn ynghylch yr hyn a ystyrir yn rhesymol.

3.23 Gwnaed cais am i'r Panel roi canllawiau ychwanegol mewn perthynas â lefel y ddarpariaeth TG sylfaenol i aelodau prif awdurdodau. Mae'r Panel o'r farn ei bod yn angenrheidiol i bob aelod etholedig gael defnydd hwylus o ffôn a gwasanaethau e-bost a chael mynediad electronig at wybodaeth briodol drwy gyswllt â'r Rhyngrwyd. Mae hyn yn cynnwys y ddarpariaeth angenrheidiol i aelod fod mewn cyswllt priodol â gwasanaethau'r cyngor a chynnal cyswllt â'r rhai maent yn eu cynrychioli. Mae llawer o gynghorau yng Nghymru wedi ymrwymo i 'weithio'n ddi-bapur' a heb fynediad electronig o'r fath, byddai aelod wedi'i gyfyngu'n sylweddol o ran ei allu i gyflawni ei ddyletswyddau. Fel y dynodwyd uchod, cyfrifoldeb pob cyngor trwy ei Bwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yw sefydlu darpariaeth cymorth i aelodau ar asesu anghenion ei aelodau. Ni fyddai'n briodol i gyfleusterau o'r fath fod ar gael yn swyddfeydd y cyngor yn ystod oriau swyddfa yn unig. Pan mae hyfforddiant penodol, anghenion ychwanegol neu faterion anabledd yn berthnasol, bydd rhaid i bob awdurdod asesu unrhyw ofynion penodol sydd gan unigolion.

Penderfyniad 6: Mae'r Panel wedi penderfynu y dylai pob awdurdod sicrhau,

drwy ei Bwyllgor Gwasanaethau Democrataidd, bod ei holl aelodau'n cael cymaint o gymorth ag sydd angen i'w galluogi i gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol. Dylid darparu cyfleusterau ffôn ac e-bost digonol i bob aelod etholedig, a mynediad electronig at wybodaeth briodol.

Penderfyniad 7: Mae'r Panel wedi penderfynu y dylid darparu cymorth o'r fath heb gostau i'r aelod unigol. Ni ellir gwneud didyniadau o gyflogau aelodau gan yr awdurdod priodol fel cyfraniad at y costau cymorth y mae'r awdurdod wedi eu penderfynu'n angenrheidiol ar gyfer effeithlonrwydd a/neu effeithiolrwydd aelodau.

Ad-dalu Costau Teithio, Cynhaliaeth a Gofal pan ar Fusnes Swyddogol

Ad-dalu Costau Milltiroedd

3.24 Mae'r Panel wedi penderfynu na fydd unrhyw newid i'r cyfraddau milltiredd y mae gan aelodau hawl i'w hawlio. Dim ond ad-dalu costau teithio i'w aelodau am gyflawni busnes swyddogol o fewn a/neu'r tu allan i ffiniau'r awdurdod y gall pob awdurdod ei wneud, ar gyfraddau cyfredol Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi sef:

45c y filltir	Hyd at 10,000 milltir mewn blwyddyn mewn car
25c y filltir	Mwy na 10,000 milltir mewn blwyddyn mewn car
5c y teithiwr y filltir	Tâl ychwanegol am deithwyr eraill
24c y filltir	Beiciau modur
20c y filltir	Beiciau

3.25 Dylai awdurdodau dalu'r cyfraddau milltiroedd a ragnodir i aelod sydd wedi bod yn deithiwr mewn cerbyd sy'n cael ei yrru gan rywun arall cyn belled ag y bo'r awdurdod yn fodlon fod cost wedi'i gwario gan yr aelod.

3.26 Mae'r Panel yn nodi bod Llywodraeth y DU wedi cyhoeddi yn Natganiad yr Hydref 2014[10] bydd costau teithio a delir i gynghorwyr gan eu hawdurdod lleol eu heithrio rhag treth incwm a chyfraniadau Yswiriant Gwladol gweithwyr. Bydd yr eithriad yn gyfyngedig i'r Taliadau Lwfans Milltiredd Cymeradwy lle mae'n berthnasol i daliadau milltiredd. Bydd y newid hwn yn dod i rym o 6 Ebrill, 2015

Ad-dalu Costau Teithio Eraill

3.27 Dim ond wrth gyflwyno derbynebau'n dangos yr union wariant yr ad-delir unrhyw hawliadau eraill am gostau teithio, a bydd yn amodol ar unrhyw ofynion neu gyfyngiadau pellach y gall awdurdod eu pennu. Dylai aelodau geisio dewis y dull mwyaf cost-effeithiol o deithio bob amser.

---

[10] Paragraff 2.61, Trysordy EM Datganiad yr Hydref 2014

3.28 Nododd y Panel bod Aelodau ag anableddau, mewn rhai achosion, wedi bod yn amharod i hawlio costau teithio dilys oherwydd ymateb andwyol yn dilyn cyhoeddiad eu costau teithio. Nid yw hyn yn wir am awdurdodau lle mae trefniadau teithio'n cael eu gwneud yn uniongyrchol gan yr awdurdod.

Ad-dalu Costau Cynhaliaeth

£28 y diwrnod	Lwfans dydd am brydau, gan gynnwys brecwast, lle nad oedd wedi'i gynnwys yn y taliad dros nos
£150 y noson	Llundain
£95 y noson	Rhywle arall
£25 y noson	Aros gyda ffrindiau a/neu deulu

3.29 Mae'r cyfraddau hyn yn cydymffurfio â chyfraddau Llywodraeth Cymru. Argymhellir bod llety dros nos yn cael ei archebu a thalu amdano ar ran aelodau gan yr awdurdod perthnasol, felly gall awdurdod bennu ei derfynau rhesymol ei hun ac nid yw'r terfynau sy'n berthnasol pan fo aelod unigol yn hawlio ôl-daliadau amgostau llety dros nos yn berthnasol wedyn.

3.30 Mae'n rhaid i bob awdurdod barhau i dalu costau cynhaliaeth ar gyfer eu haelodau hyd at y cyfraddau uchaf a nodir uchod ar sail hawliadau gyda derbynebau, ac eithrio ar achlysuron lle mae aelodau'n aros gyda ffrindiau a/neu deulu.

3.31 Efallai y bydd achosion lle bydd awdurdod wedi pennu bod costau teithio o fewn ei ffiniau'n daladwy a bod angen ailadrodd y daith ar ddiwrnodau olynol. Lle ei bod yn rhesymol a chost-effeithiol i dalu costau llety dros nos yn hytrach na chostau milltiredd dyddiol dro ar ôl tro, ceir caniatâd i wneud hynny.

3.32 Nid oes angen dyrannu'r gyfradd ddyddiol uchaf (£28 y dydd) rhwng gwahanol brydau, gan fod y gyfradd ddyddiol uchaf ad-daladwy yn cwmpasu cyfnod o 24 awr a gellir ei hawlio am unrhyw bryd os yw hynny'n berthnasol, cyn belled ag y cyflwynir derbynebau gyda hawliad o'r fath.

Ad-dalu Costau Gofal

Penderfyniad 8: Rhaid i bob awdurdod ddarparu ar gyfer ad-dalu costau angenrheidiol i ofalu am blant ac oedolion dibynnol (a ddarperir gan ofalwyr anffurfiol neu ffurfiol) hyd at uchafswm o £403 y mis. Dim ond pan fydd y gofalwr yn dangos derbynebau y gwneir ad-daliadau.

3.33 Bwriad ad-dalu costau lwfans gofal yw galluogi unrhyw unigolyn y byddai ei allu i gymryd rhan fel aelod o awdurdod yn cael ei gyfyngu gan ei gyfrifoldebau fel gofalwr. Mae'r Panel yn cydnabod bod rhywfaint o sensitifrwydd yn ymwneud â chyhoeddi'r costau dilys hyn. Fodd bynnag, mae'r Panel yn cymell awdurdodau i annog mwy o bobl i fanteisio ar y cymorth hwn er mwyn hwyluso amrywiaeth gynyddol ymysg aelodau awdurdodau.

3.34 Byddai darpariaeth o’r fath yn berthnasol iawn i’r unigolion hynny mewn sectorau o’r boblogaeth sy’n cael eu tangynrychioli mewn llywodraeth leol ar hyn o bryd, ond a allai ymgysylltu pan fydd ymwybyddiaeth ehangach o’r cymorth sydd ar gael ar gyfer costau gofal.

Chydnabyddiaeth Ariannol ar gyfer Absenoldeb Teuluol

3.35 Ym mis Tachwedd 2013, cymeradwyodd Cynulliad Cenedlaethol Cymru’r rheoliadau oedd yn ymdrin ag Absenoldeb Teuluol ar gyfer aelodau etholedig prif awdurdodau yng Nghymru.

3.36 Mae’r Panel wedi ystyried goblygiadau’r rheoliadau hyn ar gydnabyddiaeth ariannol y cyfryw aelodau sy’n cymryd absenoldeb o’u swydd fel aelod o dan delerau’r rheoliadau hynny a chyhoeddwyd Adroddiad Atodol ym mis Mawrth 2014.

Mae’r penderfyniadau sydd yn yr Adroddiad Atodol yn cael eu cyfuno yn yr Adroddiad Blynyddol hwn ac fe'u nodir isod.

Penderfyniad 9: Mae gan aelod hawl i gadw cyflog sylfaenol pan fydd yn cymryd Absenoldeb Teuluol o dan y rheoliadau, beth bynnag yw’r cofnod presenoldeb yn syth cyn cychwyn yr Absenoldeb Teuluol.

Penderfyniad 10: Pan fydd uwch ddeiliad cyflog yn gymwys i gael Absenoldeb Teuluol, bydd yn gallu parhau i dderbyn y cyflog drwy gydol yr absenoldeb.

Penderfyniad 11: Mater i’r awdurdod yw penderfynu penodi dirprwy ai peidio. Bydd yr aelod sy’n dirprwyo ar ran uwch ddeiliad cyflog sy’n cymryd Absenoldeb Teuluol yn gymwys i gael cyflog uwch os yw’r awdurdod yn penderfynu hynny.

Penderfyniad 12: Os yw talu i’r dirprwy yn golygu bod yr awdurdod yn talu mwy na’r uchafswm o uwch gyflogau sy’n ymwneud ag e, fel y nodir yn Adroddiad Blynyddol y Panel, caniateir ychwanegiad i’r uchafswm tra bydd y dirprwy yn y swydd. Ni all Cynghorau Ynys Môn na Merthyr Tudful wneud hyn, fodd bynnag, pe byddai’n golygu bod nifer yr uwch gyflogau yn fwy na hanner cant y cant o aelodaeth y Cyngor. Byddai angen cymeradwyaeth benodol gan Weinidogion Cymru yn yr achos hynny.

Penderfyniad 13: Pan fydd awdurdod yn cytuno ar ddirprwy ar gyfer

Absenoldeb Teuluol, rhaid hysbysu'r Panel o'r manylion o fewn 14 diwrnod o ddyddiad y penderfyniad. Mae hyn yn cynnwys manylion y swydd benodol ac am ba hyd y penodwyd y dirprwy.

Penderfyniad 14: Rhaid diwygio'r atodlen cydnabyddiaeth ariannol er mwyn adlewyrchu goblygiadau'r Absenoldeb Teuluol.

4. Cyd-bwyllgorau Trosolwg a Chraffu

4.1 Ym mis Gorffennaf 2013, cyhoeddodd y Panel adroddiad atodol yn nodi’r trefniadau ar gyfer cydnabyddiaeth ariannol i gadeiryddion Cyd-bwyllgorau ac Is-bwyllgorau Trosolwg a Chraffu. Mae copi o’r Adroddiad Atodol yn Atodiad 5 er gwybodaeth.

4.2 Fodd bynnag, mae lefel y taliadau sydd i’w gweld yn yr Adroddiad hwnnw wedi’i haddasu er mwyn cyd-fynd â’r cynigion sy’n ymwneud â chadeiryddion prif gynghorau a nodir yn Adran 3.

Mae’r penderfyniadau canlynol yn gymwys ers rhoi’r Adroddiad Blynyddol hwn ar waith:

Penderfyniad 15: Mae cadeirydd Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu yn gymwys am gyflog sy’n gyfwerth â’r rhan o uwch gyflog Band 3 sy’n rhoi cydnabyddiaeth ariannol i gadeirydd pwyllgor prif awdurdod ar £8,700.

Penderfyniad 16: Mewn achosion lle mae’r cadeirydd eisoes yn derbyn uwch gyflog ar gyfer rôl Band 3, 4 neu 5, bydd y taliad ar £4,350.

Penderfyniad 17: Mae cadeirydd is-bwyllgor Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu yn gymwys am gyflog ar £2,175.

Penderfyniad 18: Mewn achosion lle mae cadeirydd yr is-bwyllgor eisoes yn derbyn uwch gyflog ar gyfer rôl Band 3, 4 neu 5, bydd y taliad ar £1,090.

Penderfyniad 19: Bydd taliadau i gadeiryddion is-bwyllgorau gorchwyl a gorffen ar sail pro rata am gyfnod y dasg.

Penderfyniad 20: Mae taliadau a wneir i gadeirydd Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu neu gadeirydd is-bwyllgor Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu yn ychwanegol at y gyfran uchaf o aelodaeth yr awdurdod sy’n gymwys am uwch gyflog. Dylid nodi fod y terfyn statudol o uchafswm o 50% o aelodaeth cyngor yn derbyn uwch gyflog yn gymwys (adran 142(5) o’r Mesur).

Penderfyniad 21: Nid yw dirprwy gadeirydd Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu yn gymwys am daliad.

Penderfyniad 22: Nid yw aelodau cyfetholedig o Gyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu neu is-bwyllgor yn gymwys i dderbyn ffi aelod cyfetholedig, oni bai eu bod wedi’u penodi gan awdurdod o dan Adran 144(5) y Mesur.

4.3 Nid yw cydnabyddiaeth ariannol cadeiryddion JOSCs (neu is-bwyllgor o JOSCs) wedi'i rhagnodi a mater i'r cynghorau cyfansoddol fydd penderfynu a fydd swydd o'r fath yn cael ei thalu. Ond os yw uwch cyflog yn cael ei dalu, rhaid iddo fod ar y lefel a nodir yn adran 4 yr adroddiad hwn.

5. Darpariaeth Pensiwn ar gyfer Aelodau Etholedig Prif Gynghorau

Mae Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 (“*Y Mesur*”) yn rhoi pŵer i’r Panel wneud penderfyniadau am hawliau pensiwn ar gyfer aelodau etholedig prif gynghorau.

Penderfyniad 23: Bydd yr hawl i ymuno â Chynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn gymwys i holl aelodau etholedig cymwys prif gynghorau.

6. Taliadau i Aelodau Awdurdodau Parciau Cenedlaethol

6.1 Mae'r Panel yn seilio ei benderfyniadau ar y pwyntiau allweddol canlynol:

Nid yw swyddogaethau'r Parciau Cenedlaethol wedi newid rhyw lawer ers ymweliadau'r Panel yn 2011 a 2013.

- Mae aelodau Awdurdodau Parciau Cenedlaethol yn dod o ddwy ffynhonnell. Swyddogion a benodir gan Lywodraeth Cymru yw traean yr aelodau, ac mae dwy ran o dair yn aelodau awdurdod lleol a enwebir gan awdurdodau cyfansoddol.

- Yn ogystal, mae gan bwyllgorau safonau awdurdodau Parciau Cenedlaethol aelodau cyfetholedig a chaiff eu cydnabyddiaeth ariannol nhw ei chynnwys yn y fframwaith.

- Mae aelodau a benodir gan Lywodraeth Cymru ac aelodau a enwebir gan gynghorau yn cael eu trin yn gyfartal o safbwynt cydnabyddiaeth ariannol.

- Mae awdurdodau Parciau Cenedlaethol yn rheoli eu gwaith drwy gyfarfodydd Awdurdod ffurfiol, pwyllgorau a grwpiau gorchwyl a gorffen. Mae gan bob un Bwyllgor Datblygu/ Rheoli/ Cynllunio ac mae pwyllgorau eraill yn cynnwys Perfformiad ac Adnoddau ac Archwilio a Chraffu. Mae aelodau cyffredin o awdurdodau Parciau Cenedlaethol yn aelodau o un pwyllgor o leiaf, yn ogystal â chymryd rhan mewn ymweliadau â safleoedd a phaneli archwilio.

- Mae disgwyl i aelodau gymryd rhan mewn gweithgareddau hyfforddi a datblygu.

- Mae gan gadeirydd awdurdod Parc Cenedlaethol rôl arweinyddiaeth a dylanwadu yn yr awdurdod, rôl gynrychiadol sy'n debyg i ryw raddau i rôl pennaeth dinesig ac atebolrwydd sylweddol iawn, Nid arweinydd yr Awdurdod yn unig yw'r cadeirydd, ond mae hefyd yn wyneb cyhoeddus y Parc Cenedlaethol dan sylw a'r cysylltiad rhwng y Gweinidog ac ACau y maent yn cyfarfod yn gyson â nhw. Mae'r rôl yn gofyn am lawer o ymrwymiad ac amser.

Cyflogau Sylfaenol ac Uwch

6.2 Yn flaenorol penderfynodd y Panel (yn wreiddiol yn ei Adroddiad Blynyddol 2011 ac fe'i cadarnhawyd yn ei adroddiad 2014) fod rôl aelodau cyffredin Awdurdod Parc Cenedlaethol yn haeddu bod yn gyson â chyflog sylfaenol aelod prif awdurdod ac y dylid eu talu am ymrwymiad amser o 42 diwrnod y flwyddyn.

6.3 Dylid pennu taliad cadeiryddion Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub ar yr un sail. Cafodd cydnabyddiaeth ariannol y cadeirydd ei haleinio â'r rhan honno o uwch gyflog Band 3 a derbynnir gan gadeirydd pwyllgor prif awdurdod.

6.4 Mae llwyth gwaith cadeirydd rheoli datblygu awdurdod Parc Cenedlaethol yn cyfateb i gadeirydd cynllunio mewn prif awdurdod.

6.5 Penderfynodd y Panel yn 2014 ddarparu hyblygrwydd lleol fel y gall Awdurdod Parc Cenedlaethol benderfynu ar ba un o ddwy lefel y gellir rhoi cydnabyddiaeth ariannol i rolau dirprwy gadeirydd a chadeiryddion pwyllgorau eraill. Gall Awdurdod Parc Cenedlaethol ddewis talu ei ddirprwy gadeirydd a/neu gadeiryddion pwyllgor gyflog o naill ai £7,300, neu £6,000 yn gymesur â'r dyletswyddau sydd angen eu cyflawni mewn rôl benodol.

Mae'r Panel wedi gwneud y penderfyniadau canlynol:

Penderfyniad 24: Dylai'r cyflog sylfaenol ar gyfer aelodau cyffredin awdurdod Parc Cenedlaethol fod yn £3,600 (42/156 x £13,300)

Penderfyniad 25: Dylai'r uwch gyflog ar gyfer cadeirydd awdurdod Parc Cenedlaethol fod yn £12,300 (£3,600 + £8,700)

Penderfyniad 26: Gellir talu uwch gyflog ar gyfer dirprwy gadeirydd a chadeiryddion pwyllgorau awdurdodau Parciau Cenedlaethol ar un o'r lefelau canlynol, i'w pennu gan yr awdurdod i adlewyrchu'r cyfrifoldeb priodol:

Lefel 1: £7,300 (£3,600 + £3,700)
Lefel 2: £6,000 (£3,600 + £2,400)

Penderfyniad 27: Ni chaiff aelodau dderbyn mwy nag un uwch gyflog awdurdod Parc Cenedlaethol.

Penderfyniad 28: Telir uwch gyflog awdurdod Parc Cenedlaethol yn cynnwys cyflog sylfaenol yr awdurdod Parc Cenedlaethol.

Penderfyniad 29: Ni chaiff aelodau prif awdurdodau lleol sy'n derbyn uwch gyflog Band 1 neu Fand 2 dderbyn cyflog gan unrhyw awdurdod Parc Cenedlaethol arall y maent yn cael eu penodi iddo.

Ad-dalu Costau Teithio, Cynhaliaeth a Gofal pan ar Fusnes Swyddogol

Ad-dalu Costau Milltiroedd

6.6 Mae'r Panel wedi penderfynu na fydd unrhyw newid i'r cyfraddau milltiredd y mae gan aelodau hawl i'w hawlio. Dim ond ad-dalu costau teithio i'w aelodau am gyflawni busnes swyddogol o fewn a/neu'r tu allan i ffiniau'r awdurdod y gall pob awdurdod ei wneud, ar gyfraddau cyfredol Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi sef:

45c y filltir	Hyd at 10,000 milltir mewn blwyddyn mewn car
25c y filltir	Mwy na 10,000 milltir mewn blwyddyn mewn car
5c y teithiwr y filltir	Tâl ychwanegol am deithwyr eraill
24c y filltir	Beiciau modur
20c y filltir	Beiciau

6.7 Dylai awdurdodau dalu'r cyfraddau milltiroedd a ragnodir i aelod sydd wedi bod yn deithiwr mewn cerbyd sy'n cael ei yrru gan rywun arall cyn belled ag y bo'r awdurdod yn fodlon fod cost wedi'i gwario gan yr aelod.

Ad-dalu Costau Teithio Eraill

6.8 Dim ond wrth gyflwyno derbynebau'n dangos yr union wariant yr ad-delir unrhyw hawliadau eraill am gostau teithio, a bydd yn amodol ar unrhyw ofynion neu gyfyngiadau pellach y gall awdurdod eu pennu. Dylai aelodau geisio dewis y dull mwyaf cost-effeithiol o deithio bob amser.

6.9 Nododd y Panel bod Aelodau ag anableddau, mewn rhai achosion, wedi bod yn amharod i hawlio costau teithio dilys oherwydd ymateb andwyol yn dilyn cyhoeddiad eu costau teithio. Nid yw hyn yn wir am awdurdodau lle mae trefniadau teithio'n cael eu gwneud yn uniongyrchol gan yr awdurdod.

Ad-dalu Costau Cynhaliaeth

£28 y diwrnod	Lwfans dydd am brydau, gan gynnwys brecwast, lle nad oedd wedi'i gynnwys yn y taliad dros nos
£150 y noson	Llundain
£95 y noson	Rhywle arall
£25 y noson	Aros gyda ffrindiau a/neu deulu

6.10 Mae'r cyfraddau hyn yn cydymffurfio â chyfraddau Llywodraeth Cymru. Argymhellir bod llety dros nos yn cael ei archebu a thalu amdano ar ran aelodau gan yr awdurdod perthnasol, felly gall awdurdod bennu ei derfynau rhesymol ei hun ac nid yw'r terfynau sy'n berthnasol pan fo aelod unigol yn hawlio ôl-daliadau am gostau llety dros nos yn berthnasol wedyn.

6.11 Mae'n rhaid i bob awdurdod barhau i dalu costau cynhaliaeth ar gyfer eu haelodau hyd at y cyfraddau uchaf a nodir uchod ar sail hawliadau gyda derbynebau, ac eithrio ar achlysuron lle mae aelodau'n aros gyda ffrindiau a/neu deulu.

6.12 Efallai y bydd achosion lle bydd awdurdod wedi pennu bod costau teithio o

fewn ei ffiniau'n daladwy a bod angen ailadrodd y daith ar ddiwrnodau olynol. Lle ei bod yn rhesymol a chost-effeithiol i dalu costau llety dros nos yn hytrach na chostau milltiredd dyddiol dro ar ôl tro, ceir caniatâd i wneud hynny.

6.13 Nid oes angen dyrannu'r gyfradd ddyddiol uchaf (£28 y dydd) rhwng gwahanol brydau, gan fod y gyfradd ddyddiol uchaf ad-daladwy yn cwmpasu cyfnod o 24 awr a gellir ei hawlio am unrhyw bryd os yw hynny'n berthnasol, cyn belled ag y cyflwynir derbynebau gyda hawliad o'r fath.

Ad-dalu Costau Gofal

6.14 Rhaid i bob awdurdod ddarparu ar gyfer ad-dalu costau angenrheidiol i ofalu am blant ac oedolion dibynnol (a ddarperir gan ofalwyr anffurfiol neu ffurfiol) hyd at uchafswm o £403 y mis. Dim ond pan fydd y gofalwr yn dangos derbynebau y gwneir ad-daliadau. (Gweler Penderfyniad 8).

6.15 Bwriad ad-dalu costau lwfans gofal yw galluogi unrhyw unigolyn y byddai ei allu i gymryd rhan fel aelod o awdurdod yn cael ei gyfyngu gan ei gyfrifoldebau fel gofalwr. Mae'r Panel yn cydnabod bod rhywfaint o sensitifrwydd yn ymwneud â chyhoeddi'r costau dilys hyn. Fodd bynnag, mae'r Panel yn cymell awdurdodau i annog mwy o bobl i fanteisio ar y cymorth hwn er mwyn hwyluso amrywiaeth gynyddol ymysg aelodau awdurdodau.

6.16 Byddai darpariaeth o'r fath yn berthnasol iawn i'r unigolion hynny mewn sectorau o'r boblogaeth sy'n cael eu tangynrychioli mewn llywodraeth leol ar hyn o bryd, ond a allai ymgysylltu pan fydd ymwybyddiaeth ehangach o'r cymorth sydd ar gael ar gyfer costau gofal.

7. Taliadau i Aelodau Awdurdodau Tân ac Achub Cymru

7.1 Dyma'r pwyntiau allweddol sy'n sail i benderfyniadau'r Panel ar gyfer rhoi cydnabyddiaeth ariannol i aelodau awdurdodau tân ac achub yn 2015/16:

- Mae gan gadeirydd rôl arweinyddiaeth a dylanwadu yn yr awdurdod, ac atebolrwydd sylweddol iawn, yn enwedig wrth i faterion dadleuol godi sy'n ymwneud â'r gwasanaeth brys. Yn ogystal â chyfarfodydd yr Awdurdod Tân, mae gan bob awdurdod tân ac achub bwyllgorau sy'n cynnwys, mewn gwahanol gyfuniadau; archwilio, rheoli perfformiad, craffu, adnoddau dynol, rheoli adnoddau yn ogystal â grwpiau gorchwyl a gorffen a phaneli disgyblu. Yn ogystal â mynychu chyfarfodydd ffurfiol yr awdurdod a'r pwyllgorau, mae aelodau yn cael eu hannog i ymgymryd â rôl ymgysylltu â'r gymuned, gan gynnwys ymweld â gorsafoedd tân.

- Mae ethos hyfforddi cryf mewn awdurdodau tân ac achub. Disgwylir i aelodau gymryd rhan mewn gweithgareddau hyfforddi a datblygu. Mae rhaglenni sefydlu ar gael, yn ogystal â hyfforddiant arbenigol ar gyfer apeliadau a gwrandawiadau disgyblu. Ychwanegir sesiynau hyfforddi'n aml at gyfarfodydd Awdurdod i sicrhau bod hyfforddiant yn hygyrch.

Cyflogau Sylfaenol ac Uwch

7.2 Yn y gorffennol, mae'r Panel wedi penderfynu dylai cydnabyddiaeth ariannol aelodau cyffredin o awdurdod tân ac achub bod yn gyson â chyflog sylfaenol aelod prif awdurdod a bod yr ymrwymiad amser sy'n ofynnol yn agosach at 20 diwrnod y flwyddyn.

7.3 Penderfynodd y Panel dylai cydnabyddiaeth ariannol cadeirydd awdurdod tân ac achub bod yn gyson â rhan o uwch gyflog Band 3 sy'n rhoi cydnabyddiaeth ariannol i gadeirydd pwyllgor prif awdurdod.

7.4 Penderfynodd y Panel y bydd rôl dirprwy gadeirydd awdurdod tân ac achub lle mae cyfrifoldeb sylweddol a pharhaus ar lefel uwch yn cael ei chysoni â'r uwch gyflog Band 5.

Felly, mae'r Panel wedi penderfynu:

Penderfyniad 30: Dylai'r cyflog sylfaenol ar gyfer aelodau cyffredin awdurdod tân ac achub fod yn £1,700 (20/156 x £13,300)

Penderfyniad 31: Dylai'r uwch gyflog ar gyfer cadeirydd awdurdod tân ac achub fod yn £10,400 (£1,700 + £8,700)

Penderfyniad 32: Dylai'r uwch gyflog ar gyfer cadeirydd a chadeiryddion pwyllgorau awdurdodau tân ac achub fod yn £5,400 (£1,700 + £3,700)

Penderfyniad 33: Ni chaiff aelodau dderbyn mwy nag un uwch gyflog awdurdod tân ac achub.

Penderfyniad 34: Telir uwch gyflog awdurdod tân ac achub yn cynnwys cyflog sylfaenol yr awdurdod tân ac achub.

Penderfyniad 35: Ni chaiff aelodau prif awdurdodau lleol sy'n derbyn uwch gyflog Band 1 neu Fand 2 dderbyn cyflog gan awdurdod tân ac achub arall y maent yn cael eu penodi iddo.

Ad-dalu Costau Teithio, Cynhaliaeth a Gofal pan ar Fusnes Swyddogol

Ad-dalu Costau Milltiroedd

7.5 Mae'r Panel wedi penderfynu na fydd unrhyw newid i'r cyfraddau milltiredd y mae gan aelodau hawl i'w hawlio. Dim ond ad-dalu costau teithio i'w aelodau am gyflawni busnes swyddogol o fewn a/neu'r tu allan i ffiniau'r awdurdod y gall pob awdurdod ei wneud, ar gyfraddau cyfredol Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi sef:

45c y filltir	Hyd at 10,000 milltir mewn blwyddyn mewn car
25c y filltir	Mwy na 10,000 milltir mewn blwyddyn mewn car
5c y teithiwr y filltir	Tâl ychwanegol am deithwyr eraill
24c y filltir	Beiciau modur
20c y filltir	Beiciau

7.6 Dylai awdurdodau dalu'r cyfraddau milltiroedd a ragnodir i aelod sydd wedi bod yn deithiwr mewn cerbyd sy'n cael ei yrru gan rywun arall cyn belled ag y bo'r awdurdod yn fodlon fod cost wedi'i gwario gan yr aelod.

Ad-dalu Costau Teithio Eraill

7.7 Dim ond wrth gyflwyno derbynebau'n dangos yr union wariant yr ad-delir unrhyw hawliadau eraill am gostau teithio, a bydd yn amodol ar unrhyw ofynion neu gyfyngiadau pellach y gall awdurdod eu pennu. Dylai aelodau geisio dewis y dull mwyaf cost-effeithiol o deithio bob amser.

7.8 Nododd y Panel bod Aelodau ag anableddau, mewn rhai achosion, wedi bod yn amharod i hawlio costau teithio dilys oherwydd ymateb andwyol yn dilyn cyhoeddiad eu costau teithio. Nid yw hyn yn wir am awdurdodau lle mae trefniadau teithio'n cael eu gwneud yn uniongyrchol gan yr awdurdod.

Ad-dalu Costau Cynhaliaeth

£28 y diwrnod	Lwfans dydd am brydau, gan gynnwys brecwast, lle nad oedd wedi'i gynnwys yn y taliad dros nos
£150 y noson	Llundain
£95 y noson	Rhywle arall
£25 y noson	Aros gyda ffrindiau a/neu deulu

7.9 Mae'r cyfraddau hyn yn cydymffurfio â chyfraddau Llywodraeth Cymru. Argymhellir bod llety dros nos yn cael ei archebu a thalu amdano ar ran aelodau gan yr awdurdod perthnasol, felly gall awdurdod bennu ei derfynau rhesymol ei hun ac nid yw'r terfynau sy'n berthnasol pan fo aelod unigol yn hawlio ôl-daliadau am gostau llety dros nos yn berthnasol wedyn.

7.10 Mae'n rhaid i bob awdurdod barhau i dalu costau cynhaliaeth ar gyfer eu haelodau hyd at y cyfraddau uchaf a nodir uchod ar sail hawliadau gyda derbynebau, ac eithrio ar achlysuron lle mae aelodau'n aros gyda ffrindiau a/neu deulu.

7.11 Efallai y bydd achosion lle bydd awdurdod wedi pennu bod costau teithio o fewn ei ffiniau'n daladwy a bod angen ailadrodd y daith ar ddiwrnodau olynol. Lle ei bod yn rhesymol a chost-effeithiol i dalu costau llety dros nos yn hytrach na chostau milltiredd dyddiol dro ar ôl tro, ceir caniatâd i wneud hynny.

7.12 Nid oes angen dyrannu'r gyfradd ddyddiol uchaf (£28 y dydd) rhwng gwahanol brydau, gan fod y gyfradd ddyddiol uchaf ad-daladwy yn cwmpasu cyfnod o 24 awr a gellir ei hawlio am unrhyw bryd os yw hynny'n berthnasol, cyn belled ag y cyflwynir derbynebau gyda hawliad o'r fath.

Ad-dalu Costau Gofal

7.13 Rhaid i bob awdurdod ddarparu ar gyfer ad-dalu costau angenrheidiol i ofalu am blant ac oedolion dibynnol (a ddarperir gan ofalwyr anffurfiol neu ffurfiol) hyd at uchafswm o £403 y mis. Dim ond pan fydd y gofalwr yn dangos derbynebau y gwneir ad-daliadau. (Gweler Penderfyniad 8).

7.14 Bwriad ad-dalu costau lwfans gofal yw galluogi unrhyw unigolyn y byddai ei allu i gymryd rhan fel aelod o awdurdod yn cael ei gyfyngu gan ei gyfrifoldebau fel gofalwr. Mae'r Panel yn cydnabod bod rhywfaint o sensitifrwydd yn ymwneud â chyhoeddi'r costau dilys hyn. Fodd bynnag, mae'r Panel yn cymell awdurdodau i annog mwy o bobl i fanteisio ar y cymorth hwn er mwyn hwyluso amrywiaeth gynyddol ymysg aelodau awdurdodau.

7.15 Byddai darpariaeth o'r fath yn berthnasol iawn i'r unigolion hynny mewn sectorau o'r boblogaeth sy'n cael eu tangynrychioli mewn llywodraeth leol ar hyn o bryd, ond a allai ymgysylltu pan fydd ymwybyddiaeth ehangach o'r cymorth sydd ar gael ar gyfer costau gofal.

8. Taliadau i Aelodau Cyfetholedig Prif Gynghorau, Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub[11]

8.1 Mae'r Panel wedi penderfynu bod ffi dyddiol/am hanner diwrnod yn ddull priodol o gydnabod y rôl bwysig a gyflawnir gan aelodau cyfetholedig awdurdodau. Mae lefel y taliadau yn gyfwerth â'r cyfraddau dyddiol cyfredol ar gyfer cadeiryddion ac aelodau cyrff Band 2 a noddir gan Lywodraeth Cymru.

8.2 Gallai Awdurdodau benderfynu ar nifer mwyaf y dyddiau mewn unrhyw un flwyddyn y gallai aelodau cyfetholedig gael eu talu amdanynt.

8.3 Nodir y penderfyniadau diwygiedig isod:

Penderfyniad 36:Mae'n rhaid i Brif Gynghorau, APC ac ATA dalu'r ffioedd canlynol i aelodau cyfetholedig (tabl 4) (sydd â hawliau pleidleisio)

Tabl 4: Ffioedd ar gyfer aelodau cyfetholedig (sydd â hawliau pleidleisio)

Cadeiryddion pwyllgorau safonau a phwyllgorau archwilio	£256 (4 awr a throsodd) £128 (hyd at 4 awr)
Aelodau cyffredin o bwyllgorau safonau sydd hefyd yn cadeirio pwyllgorau safonau ar gyfer cynghorau cymuned a thref.	£226 ffi ddyddiol (4 awr a throsodd) £113 (hyd at 4 awr)
Aelodau cyffredin pwyllgorau safonau; pwyllgor craffu addysg; pwyllgor craffu troseddau ac anhrefn a phwyllgor archwilio	£198 (4 awr a throsodd) £99 (hyd at 4 awr)

Penderfyniad 37: Mae amser rhesymol i baratoi cyn cyfarfodydd yn gymwys i'w gynnwys mewn hawliadau a wneir gan aelodau cyfetholedig – gall swyddog priodol benderfynu faint cyn y cyfarfod.

Penderfyniad 38: Gellir cynnwys amser teithio i'r cyfarfod ac oddi yno yn yr hawliadau am daliadau a wneir gan aelodau cyfetholedig (hyd at uchafswm y gyfradd ddyddiol).

[11] Nid yw'r adran hon yn berthnasol i aelodau cyfetholedig cynghorau tref a chymuned.

Penderfyniad 39: Gall y swyddog priodol yn yr awdurdod bennu ymlaen llaw a yw cyfarfod wedi'i drefnu ar gyfer diwrnod llawn a thelir ffi ar sail y penderfyniad hwn, hyd yn oed os yw'r cyfarfod yn gorffen cyn diwedd pedair awr.

Penderfyniad 40: Mae cyfarfodydd sy'n gymwys am daliad ffi yn cynnwys pwyllgorau a gweithgorau eraill (gan gynnwys grwpiau gorchwyl a gorffen), cyfarfodydd rhagarweiniol gyda swyddogion, hyfforddiant a phresenoldeb mewn cynadleddau neu unrhyw gyfarfod ffurfiol arall y mae gofyn i aelodau cyfetholedig eu mynychu.

Ad-dalu Costau Teithio, Cynhaliaeth a Gofal pan ar Fusnes Swyddogol

Ad-dalu Costau Milltiroedd

8.4 Mae'r Panel wedi penderfynu na fydd unrhyw newid i'r cyfraddau milltiredd y mae gan aelodau hawl i'w hawlio. Dim ond ad-dalu costau teithio i'w aelodau am gyflawni busnes swyddogol o fewn a/neu'r tu allan i ffiniau'r awdurdod y gall pob awdurdod ei wneud, ar gyfraddau cyfredol Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi sef:

45c y filltir	Hyd at 10,000 milltir mewn blwyddyn mewn car
25c y filltir	Mwy na 10,000 milltir mewn blwyddyn mewn car
5c y teithiwr y filltir	Tâl ychwanegol am deithwyr eraill
24c y filltir	Beiciau modur
20c y filltir	Beiciau

8.5 Dylai awdurdodau dalu'r cyfraddau milltiroedd a ragnodir i aelod sydd wedi bod yn deithiwr mewn cerbyd sy'n cael ei yrru gan rywun arall cyn belled ag y bo'r awdurdod yn fodlon fod cost wedi'i gwario gan yr aelod.

Ad-dalu Costau Teithio Eraill

8.6 Dim ond wrth gyflwyno derbynebau'n dangos yr union wariant yr ad-delir unrhyw hawliadau eraill am gostau teithio, a bydd yn amodol ar unrhyw ofynion neu gyfyngiadau pellach y gall awdurdod eu pennu. Dylai aelodau geisio dewis y dull mwyaf cost-effeithiol o deithio bob amser.

8.7 Nododd y Panel bod Aelodau ag anableddau, mewn rhai achosion, wedi bod yn amharod i hawlio costau teithio dilys oherwydd ymateb andwyol yn dilyn cyhoeddiad eu costau teithio. Nid yw hyn yn wir am awdurdodau lle mae trefniadau teithio'n cael eu gwneud yn uniongyrchol gan yr awdurdod.

Ad-dalu Costau Cynhaliaeth

£28 y diwrnod	Lwfans dydd am brydau, gan gynnwys brecwast, lle nad oedd wedi'i gynnwys yn y taliad dros nos
£150 y noson	Llundain
£95 y noson	Rhywle arall
£25 y noson	Aros gyda ffrindiau a/neu deulu

8.8 Mae'r cyfraddau hyn yn cydymffurfio â chyfraddau Llywodraeth Cymru. Argymhellir bod llety dros nos yn cael ei archebu a thalu amdano ar ran aelodau gan yr awdurdod perthnasol, felly gall awdurdod bennu ei derfynau rhesymol ei hun ac nid yw'r terfynau sy'n berthnasol pan fo aelod unigol yn hawlio ôl-daliadau am gostau llety dros nos yn berthnasol wedyn.

8.9 Mae'n rhaid i bob awdurdod barhau i dalu costau cynhaliaeth ar gyfer eu haelodau hyd at y cyfraddau uchaf a nodir uchod ar sail hawliadau gyda derbynebau, ac eithrio ar achlysuron lle mae aelodau'n aros gyda ffrindiau a/neu deulu.

8.10 Efallai y bydd achosion lle bydd awdurdod wedi pennu bod costau teithio o fewn ei ffiniau'n daladwy a bod angen ailadrodd y daith ar ddiwrnodau olynol. Lle ei bod yn rhesymol a chost-effeithiol i dalu costau llety dros nos yn hytrach na chostau milltiredd dyddiol dro ar ôl tro, ceir caniatâd i wneud hynny.

8.11 Nid oes angen dyrannu'r gyfradd ddyddiol uchaf (£28 y dydd) rhwng gwahanol brydau, gan fod y gyfradd ddyddiol uchaf ad-daladwy yn cwmpasu cyfnod o 24 awr a gellir ei hawlio am unrhyw bryd os yw hynny'n berthnasol, cyn belled ag y cyflwynir derbynebau gyda hawliad o'r fath.

Ad-dalu Costau Gofal

8.12 Rhaid i bob awdurdod ddarparu ar gyfer ad-dalu costau angenrheidiol i ofalu am blant ac oedolion dibynnol (a ddarperir gan ofalwyr anffurfiol neu ffurfiol) hyd at uchafswm o £403 y mis. Dim ond pan fydd y gofalwr yn dangos derbynebau y gwneir ad-daliadau. (Gweler Penderfyniad 8).

8.13 Bwriad ad-dalu costau lwfans gofal yw galluogi unrhyw unigolyn y byddai ei allu i gymryd rhan fel aelod o awdurdod yn cael ei gyfyngu gan ei gyfrifoldebau fel gofalwr. Mae'r Panel yn cydnabod bod rhywfaint o sensitifrwydd yn ymwneud â chyhoeddi'r costau dilys hyn. Fodd bynnag, mae'r Panel yn cymell awdurdodau i annog mwy o bobl i fanteisio ar y cymorth hwn er mwyn hwyluso amrywiaeth gynyddol ymysg aelodau awdurdodau.

8.14 Byddai darpariaeth o'r fath yn berthnasol iawn i'r unigolion hynny mewn sectorau o'r boblogaeth sy'n cael eu tangynrychioli mewn llywodraeth leol ar hyn o bryd , ond a allai ymgysylltu pan fydd ymwybyddiaeth ehangach o'r cymorth sydd ar gael ar gyfer costau gofal.

9. Uwch Gyflogau Penodol neu Ychwanegol

9.1 Mae'r Panel wedi caniatáu ar gyfer mwy o hyblygrwydd drwy ganiatáu i awdurdodau wneud cais am uwch gyflogau penodol neu ychwanegol nad ydynt o fewn y Fframwaith Cydnabyddiaeth Ariannol cyfredol, neu na ellir darparu ar eu cyfer o fewn yr uchafswm o uwch gyflogau sy'n berthnasol i'r awdurdod.

Penderfyniad 41: Mae'r Panel wedi penderfynu cyflwyno darpariaeth i swyddi datblygu yn y Fframwaith Cydnabyddiaeth Ariannol.

9.2 Cyhoeddwyd canllawiau i awdurdodau lleol ar y broses ymgeisio yn Ebrill 2014 ac fe'u cynhwyswyd yn yr egwyddorion canlynol.

a. Ni all cyfanswm yr uwch gyflogau fod yn fwy na phum deg y cant[12] o'r aelodaeth (mae hyn yn gymwys i brif gynghorau; bydd cyfyngiadau gwahanol yn gymwys i Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub).

b. Bydd yn rhaid i'r awdurdod yn ei gyfanrwydd gymeradwyo ceisiadau (ni ellir dirprwyo hyn).

c. Mae'n rhaid cael tystiolaeth glir bod gan y swydd/swyddi gyfrifoldeb ychwanegol a ddangosir gan ddisgrifiad o'r rôl, ei swyddogaeth a'i hyd.

d. Bydd yn rhaid i bob cais ddangos yr amserlen ar gyfer adolygiad ffurfiol o'r rôl i'w hystyried gan yr awdurdod yn ei gyfanrwydd.

[12] Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, adran 142 (5) Ni chaiff y gyfran a bennir gan y Panel yn unol ag is-adran (4) fod yn fwy na hanner cant y cant oni fydd cydsyniad Gweinidogion Cymru wedi ei sicrhau.

10. Taliadau i Aelodau Cynghorau Tref a Chymuned

10.1 Cyflwynodd Adroddiad Blynyddol Rhagfyr 2012y penderfyniadau ar gyfer taliadau mewn perthynas â chynghorau cymuned a thref yn sgil ymestyn ei gylch gwaith, a gyflwynwyd gan y Mesur yn 2011. Daeth y rhain i rym ar gyfer blwyddyn ariannol 2013/2014.

10.2 Nododd adroddiad a gyhoeddwyd gan yr Athro Michael Woods yn 2013 "*nad oes unrhyw wybodaeth gynhwysfawr am i ba raddau y mae cynghorau cymuned wedi cyflwyno lwfansau o dan y rheoliadau newydd, ond mae tystiolaeth anecdotaidd yn awgrymu bod y niferoedd wedi bod yn gyfyngedig iawn.*" Ar yr adeg honno dim ond newydd ddod i rym oedd penderfyniadau y Panel. Ond mae'r Panel wedi ceisio canfod effaith y penderfyniadau yn ei adroddiad 2013/14 drwy gynnal ei arolwg ei hun ymhlith pob un o'r 735 o gynghorau yr effeithiwyd arnynt. Gofynnodd i ba raddau yr oedd y pwerau caniataol wedi eu mabwysiadu. Dychwelodd cyfanswm o 85 o gynghorau holiadur wedi'i lenwi sy'n cyfateb i gyfradd ymateb siomedig iawn o 11.5%. Bydd y Panel yn ymgynghori ymhellach yn 2015.

Mae'r Panel wedi penderfynu:

Penderfyniad 42: Mae gan gynghorau cymuned a thref yr awdurdod i dalu hyd at £100 y flwyddyn i'w haelodau am gostau a gaiff eu gwario yn sgil defnyddio'r ffôn, technoleg gwybodaeth, defnyddiau traul ac ati.

Penderfyniad 43: Mae gan gynghorau cymuned a thref yr awdurdod i dalu costau teithio pob aelod ar gyfer mynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y cyngor.[13] Rhaid i daliadau o'r fath fod yn gostau gwirioneddol teithio ar gludiant cyhoeddus neu lwfansau milltiroedd Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi fel y nodir isod:

- **45c y filltir - hyd at 10,000 o filltiroedd**
- **25c y filltir - dros 10,000 o filltiroedd**
- **5c y teithiwr y filltir – tâl atodol ar gyfer cludo teithwyr**
- **24c y filltir – beiciau modur preifat**
- **20c y filltir – beiciau**

[13] Dylai awdurdodau dalu milltiroedd ar y cyfraddau a ragnodir i aelod sydd wedi bod yn deithiwr mewn cerbyd sy'n cael ei yrru gan rywun arall cyn belled ag y bo'r awdurdod yn fodlon fod cost wedi'i gwario gan yr aelod.

Penderfyniad 44: Mae gan gynghorau cymuned a thref yr awdurdod i ad-dalu treuliau cynhaliaeth i'w haelodau ar gyfer mynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y cyngor ar y cyfraddau uchaf a nodir isod, ar sail hawliadau gyda derbynebau:

- **Iwfans o £28 y diwrnod ar gyfer prydau bwyd, gan gynnwys brecwast pan na fydd wedi'i gynnwys.**
- **£150 - Llundain dros nos.**
- **£95 - rhywle arall dros nos.**
- **£25 - aros gyda ffrindiau a/neu deulu dros nos.**

Penderfyniad 45: Mae gan gynghorau cymuned a thref yr awdurdod i dalu Lwfans Mynychu[14] i bob un o'u haelodau am fynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y cyngor fel a ganlyn;

- **£16.23 am gyfnod o hyd at 4 awr.**
- **£32.46 am gyfnod sy'n fwy na 4 awr ond sy'n llai na 24 awr.**

Penderfyniad 46: Mae gan gynghorau cymuned a thref yr awdurdod i dalu Lwfans Colled Ariannol [15] i bob aelod sydd wedi cael colled wirioneddol o'r fath ar gyfer mynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y canlynol fel a ganlyn:

- **£30.05 am gyfnod o hyd at 4 awr.**
- **£60.11 am gyfnod sy'n fwy na 4 awr ond sy'n llai na 24 awr.**
- **£60.11 ac unrhyw swm sy'n daladwy dan (a) a (b) uchod fel sy'n briodol am gyfnod o dros 24 awr.**

Penderfyniad 47: Mae gan gynghorau cymuned a thref yr awdurdod i ddarparu lwfans dinesig i faer/cadeirydd a dirprwy faer/gadeirydd y cyngor, sef swm sy'n briodol yn eu tyb nhw i gyflawni swyddogaethau'r swydd honno

Noder (er gwybodaeth): Dirymwyd Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau Cynghorau Cymuned) (Cymru) 2003 a daeth hynny i rym ar 1 Ebrill 2013.

10.3 I egluro, mae penderfyniadau 42 i 47 yn bwerau caniataol sy'n gofyn am benderfyniad ffurfiol gan bob cyngor cymuned neu dref. Ond pan fydd cyngor

[14] Fel y nodwyd yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau Cynghorau Cymuned (Cymru) 2003 Rhif OS 895 (W.115). Mae'r gyfradd wedi'i rhewi gan fod y mynegai a nodwyd yn y Rheoliadau ar gyfer cyfrifo canran y cynnydd blynyddol yng "Nghyflog Cyfartalog Cymru i Weithwyr Coleri Gwynion sy'n Wrywod" wedi darfod.

[15] Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau Cynghorau Cymuned) (Cymru) 2003

cymuned neu dref yn gwneud penderfyniad o’r fath, rhaid iddo fod yn gymwys i bob un o’i aelodau ar y lefelau a bennir gan y Panel. Gall aelod unigol gymryd penderfyniad personol i ddewis peidio â derbyn rhan o’r hawl neu’r holl hawl i dderbyn unrhyw un o’r lwfansau hyn trwy hysbysu swyddog priodol y cyngor yn ysgrifenedig

11. Cyflogau Penaethiaid Gwasanaeth Taledig Prif Gynghorau ac Awdurdodau Tân ac Achub

11.1 Diwygiodd Adran 63 Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 drwy fewnosod adran 143A. Mae hyn yn galluogi'r Panel i lunio barn ar unrhyw beth yn Natganiadau Polisi Tâl yr awdurdodau hyn sy'n ymwneud â chyflog Pennaeth y Gwasanaeth Taledig (y Prif Weithredwr neu'r Prif Swyddog Tân fel arfer).

11.2 Yn dilyn ymarferiad ymgynghori, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ganllawiau ar hyn i'r Panel yn ystod Gwanwyn 2014. Mae'r canllawiau, y gellir eu gweld yn Atodiad 5 yn gosod y sail sy'n galluogi'r Panel i gyflawni'r swyddogaeth a gynhwysir yn y ddeddfwriaeth.

11.3 Swyddogaethau'r Panel yn eu hanfod a'r gofynion ar awdurdodau a sefydlwyd gan y ddeddfwriaeth a'r canllawiau dilynol yw:

a) Os yw Prif Gyngor neu'r Awdurdod Tân ac Achub yn bwriadu newid cyflog Pennaeth y Gwasanaeth Taledig, rhaid iddo ymgynghori â'r Panel oni bai bod y newid yn cyd-fynd â newidiadau a gymhwysir at swyddogion eraill yr awdurdod (pe bai'r newid yn gynnydd neu ostyngiad). Mae cyflog yn cynnwys taliadau o dan gontract am wasanaethau, yn ogystal â thaliadau cyflog o dan gontract cyflogaeth.

b) Rhaid i'r awdurdod roi sylw i argymhelliad/ion y Panel wrth wneud ei benderfyniad.

c) Caiff y Panel ofyn am unrhyw wybodaeth y mae'n ystyried sy'n angenrheidiol i ddod i gasgliad a chyflwyno argymhelliad. Mae'n rhaid i'r awdurdod ddarparu'r wybodaeth a geisir gan y Panel.

d) Caiff y Panel gyhoeddi unrhyw argymhelliad y mae'n ei wneud. Y bwriad yw, er budd tryloywder, y bydd fel arfer yn gwneud hynny.

e) Gallai argymhelliad/argymhellion y Panel:
- gymeradwyo cynnig yr awdurdod
- mynegi pryderon am y cynnig
- argymell amrywiadau i'r cynnig

ar yr amod bod y rhain yn cydymffurfio ag unrhyw ganllawiau a gyhoeddir gan Lywodraeth Cymru.

11.4 Mae gan y Panel bŵer cyffredinol hefyd i adolygu Datganiadau ar Bolisïau Tâl Awdurdodau i'r graddau y maent yn ymwneud â thâl Penaethiaid Gwasanaeth Taledig.

11.5 Mae'n bwysig nodi na fydd y Panel yn penderfynu beth fydd Pennaeth Gwasanaeth Taledig unigol yn ei dderbyn.

11.6 Mae'r Panel yn ymwybodol iawn bod y swyddogaeth ychwanegol hon yn wahanol iawn i'w cyfrifoldebau statudol mewn perthynas â chydnabyddiaeth ariannol aelodau. Ond bydd yn sicrhau ei fod yn ymgymryd â'r rôl hon drwy fod yn glir ac yn agored, gan ystyried yr holl ffactorau perthnasol mewn perthynas ag achosion unigol penodol. Annogir awdurdodau i ymgynghori â'r Panel yn gynnar yn ei broses gwneud penderfyniad ar y materion hyn. Bydd hyn yn galluogi'r Panel i ymateb mewn modd amserol.

11.7 Bydd Adroddiadau Blynyddol yn y dyfodol yn cynnwys gwybodaeth briodol am unrhyw argymhelliad/argymhellion a wnaed gan y Panel mewn perthynas â'r swyddogaeth hon yn ystod y flwyddyn flaenorol.

12. Cydymffurfiaeth â Gofynion y Panel

Cylch Gwaith y Panel dan y Mesur

12.1 Mae Adran 153 o'r Mesur yn galluogi'r Panel i'w gwneud yn ofynnol i awdurdod perthnasol[16] gydymffurfio â'r gofynion a osodir arno gan Adroddiadau Blynyddol y Panel ac yn galluogi'r Panel i fonitro sut mae awdurdodau perthnasol yn cydymffurfio â phenderfyniadau'r Panel.

12.2 Rhaid i awdurdod perthnasol weithredu penderfyniadau'r Panel yn yr adroddiad hwn o ddyddiad ei gyfarfod blynyddol.

Monitro Cydymffurfiaeth

12.3 Bydd y Panel yn monitro sut y mae pob awdurdod perthnasol yn cydymffurfio â'r penderfyniadau yn yr Adroddiad Blynyddol hwn trwy ystyried y gofynion canlynol:

(i) Mae'n rhaid i awdurdod perthnasol gynnal **Rhestr flynyddol o Gydnabyddiaeth Ariannol Aelodau** (Rheoliadau 4 a 5 Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol). Mae canllawiau yn Atodiad 3 yn nodi'r hyn y mae'n rhaid ei gynnwys yn y Rhestr.

(ii) Mae'n rhaid i awdurdod perthnasol wneud trefniadau ar gyfer cyhoeddi'r Rhestr yn ardal yr awdurdod (Rheoliad 46 Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol) ac anfon y Rhestr at y Panel cyn gynted ag y bo'n ymarferol a dim hwyrach na 31 Gorffennaf o'r flwyddyn y mae'n berthnasol iddi. Mae Atodiad 4 yn cynnwys rhagor o fanylion am y gofynion cyhoeddusrwydd.

(iii) Rhaid hysbysu'r Panel am unrhyw ddiwygiadau a wneir i'r Rhestr yn ystod y flwyddyn cyn gynted â phosibl wedi i'r diwygiad cael ei wneud.

Noder: Nid yw'r gofynion uchod yn berthnasol i gynghorau cymuned a thref ar hyn o bryd.

(v) Rhaid i'r awdurdod perthnasol wneud trefniadau i gyhoeddi o fewn ardal yr awdurdod, y cyfanswm a dalwyd i bob aelod ac aelod cyfetholedig o safbwynt cyflog (sylfaenol, uwch a dinesig), lwfansau, ffioedd ac ad-daliadau (yn unol ag Atodiad 4 – sy'n nodi'r cynnwys y mae'n rhaid ei gynnwys yn y Gofynion Cyhoeddusrwydd) cyn gynted ag y bo'n ymarferol bosibl a dim hwyrach na 30 Medi ar ôl diwedd y flwyddyn y mae'n ymwneud â hi. Rhaid iddo gael ei gyflwyno i'r Panel heb fod yn hwyrach na'r dyddiad hwn.

[16] Dehongliad o "Awdurdod Perthnasol" yn ôl Rheoliadau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (IRPW), Rhan 1, 'Dehongliad'.

Atodiad 1: Penderfyniadau'r Panel ar gyfer 2015/16

(1) Bydd y cyflog sylfaenol yn 2015/16 ar gyfer aelodau etholedig y prif gynghorau'n aros yn £13,300.

(2) Mae'r Panel wedi penderfynu y bydd lefelau uwch gyflog 2015/16 ar gyfer aelodau prif gynghorau'n parhau fel y nodir yn nhabl 2.

(3) Mae'r Panel wedi penderfynu bod cyflogau dinesig (lle y'u telir) o fewn y lefelau canlynol yn daladwy (Tabl 3) a byddant yn cael eu cymhwyso gan awdurdodau fel yr ystyriant yn briodol, gan ystyried llwythi gwaith a chyfrifoldebau disgwyliedig.

(4) Mae'r Panel wedi penderfynu y bydd yn rhaid i aelod llywyddol, os penodwyd un ac os yw'n cael cydnabyddiaeth ariannol, gael ei dalu ar lefel uwch gyflog Band 3, sef £22,000. Bydd y swydd hon yn cyfrif tuag at y cap.

(5) Mae'r Panel wedi penderfynu na fydd swydd dirprwy aelod llywyddol yn derbyn cydnabyddiaeth ariannol.

(6) Mae'r Panel wedi penderfynu y dylai pob awdurdod sicrhau, drwy ei Bwyllgor Gwasanaethau Democrataidd, bod ei holl aelodau'n cael cymaint o gymorth ag sydd angen i'w galluogi i gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol. Dylid darparu cyfleusterau ffôn ac e-bost digonol i bob aelod etholedig, a mynediad electronig at wybodaeth briodol.

(7) Mae'r Panel wedi penderfynu y dylid darparu cymorth o'r fath heb gostau i'r aelod unigol. Ni ellir gwneud didyniadau o gyflogau aelodau gan yr awdurdod priodol fel cyfraniad at y costau cymorth y mae'r awdurdod wedi eu penderfynu'n angenrheidiol ar gyfer effeithlonrwydd a/neu effeithiolrwydd aelodau.

(8) Rhaid i bob awdurdod ddarparu ar gyfer ad-dalu costau angenrheidiol i ofalu am blant ac oedolion dibynnol (a ddarperir gan ofalwyr anffurfiol neu ffurfiol) hyd at uchafswm o £403 y mis. Dim ond pan fydd y gofalwr yn dangos derbynebau y gwneir ad-daliadau.

(9) Mae gan aelod hawl i gadw cyflog sylfaenol pan fydd yn cymryd Absenoldeb Teuluol o dan y rheoliadau, beth bynnag yw'r cofnod presenoldeb yn syth cyn cychwyn yr Absenoldeb Teuluol.

(10) Pan fydd uwch ddeiliad cyflog yn gymwys i gael Absenoldeb Teuluol, bydd yn gallu parhau i dderbyn y cyflog drwy gydol yr absenoldeb.

(11) Mater i'r awdurdod yw penderfynu penodi dirprwy ai peidio. Bydd yr aelod sy'n dirprwyo ar ran uwch ddeiliad cyflog sy'n cymryd Absenoldeb Teuluol yn gymwys i gael cyflog uwch os yw'r awdurdod yn penderfynu hynny.

(12) Os yw talu i’r dirprwy yn golygu bod yr awdurdod yn talu mwy na’r uchafswm o uwch gyflogau sy’n ymwneud ag e, fel y nodir yn Adroddiad Blynyddol y Panel, caniateir ychwanegiad i’r uchafswm tra bydd y dirprwy yn y swydd. Ni all Cynghorau Ynys Môn na Merthyr Tudful wneud hyn, fodd bynnag, pe byddai’n golygu bod nifer yr uwch gyflogau yn fwy na hanner cant y cant o aelodaeth y Cyngor. Byddai angen cymeradwyaeth benodol gan Weinidogion Cymru yn yr achos hynny.

(13) Pan fydd awdurdod yn cytuno ar ddirprwy ar gyfer Absenoldeb Teuluol, rhaid hysbysu’r Panel o’r manylion o fewn 14 diwrnod o ddyddiad y penderfyniad. Mae hyn yn cynnwys manylion y swydd benodol ac am ba hyd y penodwyd y dirprwy.

(14) Rhaid diwygio’r atodlen cydnabyddiaeth ariannol er mwyn adlewyrchu goblygiadau’r Absenoldeb Teuluol.

(15) Mae cadeirydd Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu yn gymwys am gyflog sy’n gyfwerth â’r rhan o uwch gyflog Band 3 sy’n rhoi cydnabyddiaeth ariannol i gadeirydd pwyllgor prif awdurdod ar £8,700.

(16) Mewn achosion lle mae’r cadeirydd eisoes yn derbyn uwch gyflog ar gyfer rôl Band 3, 4 neu 5, bydd y taliad ar £4,350.

(17) Mae cadeirydd is-bwyllgor Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu yn gymwys am gyflog ar £2,175.

(18) Mewn achosion lle mae cadeirydd yr is-bwyllgor eisoes yn derbyn uwch gyflog ar gyfer rôl Band 3, 4 neu 5, bydd y taliad ar £1,090.

(19) Bydd taliadau i gadeiryddion is-bwyllgorau gorchwyl a gorffen ar sail pro rata am gyfnod y dasg.

(20) Mae taliadau a wneir i gadeirydd Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu neu gadeirydd is-bwyllgor Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu yn ychwanegol at y gyfran uchaf o aelodaeth yr awdurdod sy’n gymwys am uwch gyflog. Dylid nodi fod y terfyn statudol o uchafswm o 50% o aelodaeth cyngor yn derbyn uwch gyflog yn gymwys (adran 142(5) o’r Mesur).

(21) Nid yw dirprwy gadeirydd Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu yn gymwys am daliad.

(22) Nid yw aelodau cyfetholedig o Gyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu neu is-bwyllgor yn gymwys i dderbyn ffi aelod cyfetholedig, oni bai eu bod wedi’u penodi gan awdurdod o dan Adran 144(5) y Mesur.

(23) Bydd yr hawl i ymuno â Chynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn gymwys i holl aelodau etholedig cymwys prif gynghorau.

(24) Dylai’r cyflog sylfaenol ar gyfer aelodau cyffredin awdurdod Parc Cenedlaethol fod yn £3,600 (42/156 x £13,300)

(25) Dylai'r uwch gyflog ar gyfer cadeirydd awdurdod Parc Cenedlaethol fod yn £12,300 (£3,600 + £8,700)

(26) Gellir talu uwch gyflog ar gyfer dirprwy gadeirydd a chadeiryddion pwyllgorau awdurdodau Parciau Cenedlaethol ar un o'r lefelau canlynol, i'w pennu gan yr awdurdod i adlewyrchu'r cyfrifoldeb priodol:
Lefel 1: £7,300 (£3,600 + £3,700)
Lefel 2: £6,000 (£3,600 + £2,400)

(27) Ni chaiff aelodau dderbyn mwy nag un uwch gyflog awdurdod Parc Cenedlaethol.

(28) Telir uwch gyflog awdurdod Parc Cenedlaethol yn cynnwys cyflog sylfaenol yr awdurdod Parc Cenedlaethol.

(29) Ni chaiff aelodau prif awdurdodau lleol sy'n derbyn uwch gyflog Band 1 neu Fand 2 dderbyn cyflog gan unrhyw awdurdod Parc Cenedlaethol arall y maent yn cael eu penodi iddo.

(30) Dylai'r cyflog sylfaenol ar gyfer aelodau cyffredin awdurdod tân ac achub fod yn £1,700 (20/156 x £13,300)

(31) : Dylai'r uwch gyflog ar gyfer cadeirydd awdurdod tân ac achub fod yn £10,400 (£1,700 + £8,700)

(32) Dylai'r uwch gyflog ar gyfer cadeirydd a chadeiryddion pwyllgorau awdurdodau tân ac achub fod yn £5,400 (£1,700 + £3,700)

(33) Ni chaiff aelodau dderbyn mwy nag un uwch gyflog awdurdod tân ac achub.

(34) Telir uwch gyflog awdurdod tân ac achub yn cynnwys cyflog sylfaenol yr awdurdod tân ac achub.

(35) Ni chaiff aelodau prif awdurdodau lleol sy'n derbyn uwch gyflog Band 1 neu Fand 2 dderbyn cyflog gan awdurdod tân ac achub arall y maent yn cael eu penodi iddo.

(36) Mae'n rhaid i Brif Gynghorau, APC ac ATA dalu'r ffioedd canlynol i aelodau cyfetholedig (tabl 4) (sydd â hawliau pleidleisio)

(37) Mae amser rhesymol i baratoi cyn cyfarfodydd yn gymwys i'w gynnwys mewn hawliadau a wneir gan aelodau cyfetholedig – gall swyddog priodol benderfynu faint cyn y cyfarfod.

(38) Gellir cynnwys amser teithio i'r cyfarfod ac oddi yno yn yr hawliadau am daliadau a wneir gan aelodau cyfetholedig (hyd at uchafswm y gyfradd ddyddiol).

(39) Gall y swyddog priodol yn yr awdurdod bennu ymlaen llaw a yw cyfarfod wedi'i drefnu ar gyfer diwrnod llawn a thelir ffi ar sail y penderfyniad hwn, hyd yn oed os yw'r cyfarfod yn gorffen cyn diwedd pedair awr.

(40) Mae cyfarfodydd sy'n gymwys am daliad ffi yn cynnwys pwyllgorau a gweithgorau eraill (gan gynnwys grwpiau gorchwyl a gorffen), cyfarfodydd rhagarweiniol gyda swyddogion, hyfforddiant a phresenoldeb mewn cynadleddau neu unrhyw gyfarfod ffurfiol arall y mae gofyn i aelodau cyfetholedig eu mynychu. Mae cyfarfodydd sy'n gymwys am daliad ffi yn cynnwys pwyllgorau a gweithgorau eraill (gan gynnwys grwpiau gorchwyl a gorffen), cyfarfodydd rhagarweiniol gyda swyddogion, hyfforddiant a phresenoldeb mewn cynadleddau neu unrhyw gyfarfod ffurfiol arall y mae gofyn i aelodau cyfetholedig eu mynychu

(41) Mae'r Panel wedi penderfynu cyflwyno darpariaeth i swyddi datblygu yn y Fframwaith Cydnabyddiaeth Ariannol.

(42) Mae gan gynghorau cymuned a thref yr awdurdod i dalu hyd at £100 y flwyddyn i'w haelodau am gostau a gaiff eu gwario yn sgil defnyddio'r ffôn, technoleg gwybodaeth, defnyddiau traul ac ati.

(43) Mae gan gynghorau cymuned a thref yr awdurdod i dalu costau teithio pob aelod ar gyfer mynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y cyngor. Rhaid i daliadau o'r fath fod yn gostau gwirioneddol teithio ar gludiant cyhoeddus neu lwfansau milltiroedd Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi fel y nodir isod:

> 45c y filltir - hyd at 10,000 o filltiroedd
> 25c y filltir - dros 10,000 o filltiroedd
> 5c y teithiwr y filltir – tâl atodol ar gyfer cludo teithwyr
> 24c y filltir – beiciau modur preifat
> 20c y filltir – beiciau

(44) Mae gan gynghorau cymuned a thref yr awdurdod i ad-dalu treuliau cynhaliaeth i'w haelodau ar gyfer mynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y cyngor ar y cyfraddau uchaf a nodir isod, ar sail hawliadau gyda derbynebau:

> lwfans o £28 y diwrnod ar gyfer prydau bwyd, gan gynnwys brecwast pan na fydd wedi'i gynnwys.
> £150 - Llundain dros nos.
> £95 - rhywle arall dros nos.
> £25 - aros gyda ffrindiau a/neu deulu dros nos.

(45) Mae gan gynghorau cymuned a thref yr awdurdod i dalu Lwfans Mynychu i bob un o'u haelodau am fynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y cyngor fel a ganlyn:

> £16.23 am gyfnod o hyd at 4 awr.

£32.46 am gyfnod sy’n fwy na 4 awr ond sy’n llai na 24 awr.

(46) Mae gan gynghorau cymuned a thref yr awdurdod i dalu Lwfans Colled Ariannol i bob aelod sydd wedi cael colled wirioneddol o’r fath ar gyfer mynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y canlynol fel a ganlyn:

£30.05 am gyfnod o hyd at 4 awr.
£60.11 am gyfnod sy’n fwy na 4 awr ond sy’n llai na 24 awr.
£60.11 ac unrhyw swm sy’n daladwy dan (a) a (b) uchod fel sy’n briodol am gyfnod o dros 24 awr.

(47) Mae gan gynghorau cymuned a thref yr awdurdod i ddarparu lwfans dinesig i faer/cadeirydd a dirprwy faer/gadeirydd y cyngor, sef swm sy’n briodol yn eu tyb nhw i gyflawni swyddogaethau’r swydd honno

Atodiad 2: Rheoliadau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (IRPW) ar gyfer:
(a) darparu cydnabyddiaeth ariannol i aelodau ac aelodau cyfetholedig awdurdodau perthnasol
(b) ar gyfer swyddogaethau sy'n ymwneud â chyflogau penaethiaid gwasanaeth taledig yr awdurdodau lleol

Cyflwyniad

Mae Rhan 8 (adrannau 141 i 160) ac atodlen 2 a 4 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 (*y Mesur*) yn nodi'r trefniadau ar gyfer taliadau a phensiynau aelodau awdurdodau perthnasol a swyddogaethau a chyfrifoldebau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (y Panel).

Mae Adrannau 62-67 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2013 (Democratiaeth) (Cymru) yn diwygio adrannau 142, 143, 144, 147, 148 ac 151 y Mesur ac yn rhoi pwerau ychwanegol i'r Panel.

Mae'r pwerau a geir yn rhan 8 ac atodlenni 2 a 3 o'r Mesur (fel y diwygiedig) wedi disodli'r Offerynnau Statudol canlynol:

- Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau Cynghorau Sir a Chynghorau Bwrdeistref Sirol ac Awdurdodau Parciau Cenedlaethol) (Cymru) 2002 (Rhif 1895 (Cy.196)).
- Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau Awdurdodau Tân) (Cymru) 2004 (Rhif 2555 (Cy.227)).
- Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau) (Cymru) 2007 (Rhif 1086 (Cy.115)).

Mae'r Mesur hefyd wedi disodli'r adrannau yn Neddf Llywodraeth Leol 1972, Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 a Deddf Llywodraeth Leol 2000 sy'n ymwneud â thaliadau i gynghorwyr yng Nghymru.

Nodir y lwfansau ar gyfer aelodau cynghorau cymuned a thref yn Rhan 5 o'r Rheoliadau hyn. Dirymwyd Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Lwfansau i Aelodau Cynghorau Cymuned) (Cymru) 2003 (Rhif 895 (W. 115)) ar 1 Ebrill 2013.

Rhan 1

Cyffredinol

1. a. Teitl byr y Rheoliadau hyn yw: "Rheoliadau IRPW".
   b. Daeth Rheoliadau IRPW i rym ar 1 Ebrill 2012. Nodir y dyddiad gweithredu ar gyfer pob awdurdod perthnasol yn yr Adroddiad Blynyddol neu Adroddiad Atodol y Panel.

c. Mae'n ofynnol i Awdurdodau lunio rhestr o daliadau i aelodau ac aelodau cyfetholedig erbyn 31 Gorffennaf bob blwyddyn, er mwyn iddynt allu eu cyflwyno i'r Panel a'u cyhoeddi (gweler paragraff 46).

Dehongli

2. Yn Rheoliadau IRPW:

- Ystyr "Deddf 1972" yw Deddf Llywodraeth Leol 1972.
- Ystyr "Deddf 2000" yw Deddf Llywodraeth Leol 2000.
- Ystyr "Deddf 2013" yw Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013.
- Ystyr "lwfans" yw'r union swm neu'r uchafswm y gellir ei ad-dalu i aelodau ac aelodau cyfetholedig awdurdod perthnasol am gostau yr aethpwyd iddynt yn anochel wrth gyflawni busnes swyddogol yr awdurdod perthnasol.
- Ystyr "adroddiad blynyddol" yw adroddiad a luniwyd gan y Panel yn unol ag adran 145 o'r Mesur.
- Mae ystyr "dyletswydd gymeradwy" mewn perthynas â chynghorau cymuned a thref fel y nodir yn Rhan 5 o'r Rheoliadau hyn.
- Mae ystyr "Lwfans Mynychu" mewn perthynas â chynghorau cymuned neu dref fel y nodir yn Rhan 5 o'r Rheoliadau hyn.
- Ystyr "awdurdod" yw awdurdod perthnasol yng Nghymru fel y'i diffinnir yn Adran 144(2) o'r Mesur ac mae'n cynnwys awdurdod lleol (cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol), awdurdod Parc Cenedlaethol ac awdurdod tân ac achub yng Nghymru, cyngor cymuned neu dref.
- Mae i "Cyflog Sylfaenol" yr un ystyr ag a nodir ym mharagraff 6 o'r Rheoliadau hyn a gellir ei amodi fel "Cyflog Sylfaenol ALl" i gyfeirio at gyflog sylfaenol aelod o brif gyngor; "Cyflog Sylfaenol Parc Cenedlaethol" i gyfeirio at gyflog sylfaenol aelod o awdurdod Parc Cenedlaethol; a "Cyflog Sylfaenol awdurdod tân ac achub" i gyfeirio at Gyflog Sylfaenol aelod o awdurdod tân ac achub yng Nghymru.
- Mae i "lwfans gofal" yr un ystyr ag a nodir ym mharagraff 21 o'r Rheoliadau hyn.
- "Pennaeth Dinesig" yw'r sawl a etholwyd gan y cyngor i gyflawni dyletswyddau cadeirydd y cyngor hwnnw, ac mae wedi'i ddynodi'n faer neu'n gadeirydd.
- Mae "pwyllgor" yn cynnwys is-bwyllgor.
- Mae "cyngor tref neu gymuned" yn golygu mewn perthynas â Rhan 8 y Mesur, cyngor cymuned fel y'i diffinnir yn adran 33 Deddf Llywodraeth Leol 1972 neu gyngor tref yn unol ag adran 245B yr un Ddeddf
- Ystyr "drafft ymgynghori" yw drafft adroddiad Blynyddol neu Atodol a luniwyd gan y Panel o dan Adran 146 (7) neu 147(8) o'r Mesur, y mae'n rhaid i'r Panel ystyried sylwadau a gyflwynwyd arno.

- “Awdurdod cyfansoddol” – yn achos awdurdodau Parciau Cenedlaethol awdurdod lleol a leolir o fewn ardal awdurdod Parc Cenedlaethol yw hwn; yn achos awdurdodau tân ac achub yng Nghymru awdurdod lleol a leolir o fewn ardal awdurdod tân ac achub yw hwn.
- Ystyr “grŵp rheoli” yw grŵp gwleidyddol mewn awdurdod lleol lle mae unrhyw un o'i aelodau yn rhan o'r pwyllgor gweithredol.
- Mae i “aelod cyfetholedig” yr ystyr a nodir yn adran 144 (5) o'r Mesur, hynny yw'r rhai sydd â'r hawl i bleidleisio ar faterion sy'n dod o fewn maes y pwyllgor y maent yn gwasanaethu arno.
- Mae i “ffi aelod cyfetholedig” yr un ystyr ag a nodir ym mharagraff 19 o'r Rheoliadau hyn.
- Ystyr “Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd” yw'r pwyllgor awdurdod lleol a sefydlwyd o dan adran 11 o'r Mesur.
- “Dirprwy Bennaeth Dinesig” yw’r sawl a etholwyd gan y cyngor i fod yn ddirprwy i faer neu gadeirydd y cyngor hwnnw.
- Ystyr “pwyllgor gweithredol” yw pwyllgor gweithredol awdurdod ar ffurf fel y nodir yn adrannau 11(2) i (5) o Ddeddf 2000, fel y'u diwygiwyd gan adran 34 o'r Mesur.
- Mae i “trefniadau gweithredol” yr ystyr a roddir gan adran 10(1) o Ddeddf 2000;
- Mae i “absenoldeb teuluol”, fel y'i diffinnir yn Adran 142 (2)(b) o'r Mesur, yr ystyr a roddir iddo gan Ran 2 o'r Mesur ac a gynhwysir yn y Rheoliadau sy'n ymwneud â hynny.
- Mae ystyr “Lwfans Colled Ariannol” mewn perthynas â chynghorau cymuned neu dref fel y nodir yn Rhan 5 o’r Rheoliadau.
- Ystyr “awdurdod tân ac achub” yw awdurdod a sefydlwyd gan gynllun o dan adran 2 o Ddeddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004 neu gynllun y mae adran 4 o'r Ddeddf honno yn gymwys iddo.
- Ystyr "Pennaeth gwasanaeth taledig" yw fel y dynodwyd o dan adran 4(1) Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989.
- Ystyr Cydbwyllgor Trosolwg a Chraffu yw pwyllgor neu is-bwyllgor a sefydlwyd gan ddau brif gyngor neu fwy o dan Reoliadau Awdurdodau Lleol (Cyd-bwyllgorau Trosolwg a Chraffu) (Cymru) 2013.
- Ystyr “grŵp yr wrthblaid fwyaf” yw grŵp gwleidyddol ac eithrio grŵp rheoli sydd â nifer uwch o aelodau nag unrhyw grŵp gwleidyddol arall yn yr awdurdod.
- Ystyr “awdurdod lleol” yw cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol
- Ystyr “aelod”, mewn perthynas ag awdurdod lleol neu gyngor cymuned neu dref, yw unigolyn sydd wedi’i ethol i wasanaethu fel cynghorydd i'r awdurdod hwnnw; yn achos awdurdod Parc Cenedlaethol yr ystyr yw aelod a benodwyd gan awdurdod cyfansoddol a hefyd unigolyn a benodwyd gan Weinidogion Cymru; yn achos awdurdodau tân ac achub yr ystyr yw aelod a benodwyd gan awdurdod cyfansoddol.

- Ystyr “awdurdod Parc Cenedlaethol” yw awdurdod Parc Cenedlaethol a sefydlwyd o dan adran 63 o Ddeddf yr Amgylchedd 1995
- Mae i “busnes swyddogol” yr ystyr a nodir yn Adran 142 (10) o'r Mesur mewn perthynas â thalu lwfansau i ad-dalu costau gofal, teithio a chynhaliaeth yr aethpwyd iddynt yn anochel gan aelodau ac aelodau cyfetholedig awdurdod perthnasol (ac eithrio cynghorau cymuned a thref) wrth:
    a. Mynychu cyfarfod o’r awdurdod neu o unrhyw un o bwyllgorau’r awdurdod neu unrhyw gorff y mae’r awdurdod yn gwneud penodiadau neu enwebiadau iddo neu unrhyw un o bwyllgorau corff o’r fath.
    b. Mynychu cyfarfod unrhyw gymdeithas o awdurdodau y mae'r awdurdod yn aelod ohoni.
    c. Mynychu cyfarfod yr awdurdodir ei gynnal gan yr awdurdod neu gan un o bwyllgorau'r awdurdod neu gan un o gydbwyllgorau'r awdurdod ac un neu fwy o awdurdodau eraill.
    d. Mynychu unrhyw ddigwyddiad hyfforddi neu ddatblygu a gymeradwyir gan yr awdurdod neu ei bwyllgor gweithredol.
    e. Dyletswydd yr ymgymerir â hi at ddibenion cyflawni swyddogaethau gweithrediaeth neu mewn cysylltiad â'u cyflawni o fewn yr ystyr a nodir yn Rhan 2 o Ddeddf 2000, fel y'i diwygiwyd.
    f. Dyletswydd yr ymgymerir â hi yn unol â rheol sefydlog sy'n ei gwneud yn ofynnol i aelod neu aelodau fod yn bresennol pan fydd dogfennau tendro yn cael eu hagor.
    g. Dyletswydd yr ymgymerir â hi mewn cysylltiad â chyflawni unrhyw swyddogaeth sydd gan yr awdurdod i archwilio safle neu awdurdodi archwiliad o safle.
    h. Dyletswydd yr ymgymerir â hi gan aelodau prif gynghorau mewn cysylltiad â chyfrifoldebau etholaeth neu ward sy'n deillio o gyflawni swyddogaethau awdurdod lleol.
    i. Unrhyw ddyletswydd arall a gymeradwyir gan yr awdurdod, neu unrhyw ddyletswydd o ddosbarth a gymeradwyir felly, ac yr ymgymerir â hi at ddibenion cyflawni swyddogaethau'r awdurdod neu unrhyw un o'i bwyllgorau neu mewn cysylltiad â'u cyflawni.
- Ystyr “grŵp gwleidyddol arall” yw grŵp gwleidyddol ac eithrio grŵp rheoli neu grŵp yr wrthblaid fwyaf (os o gwbl) sy'n cynnwys dim llai na 10 y cant o aelodau'r awdurdod hwnnw.
- Ystyr “pwyllgor trosolwg a chraffu” yw pwyllgor yn yr awdurdod sydd â’r pwerau a nodir yn adran 21(2) a (3) o Ddeddf 2000, fel y'u diwygiwyd gan Ran 6 o'r Mesur.
- Ystyr “Panel” yw Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol fel y nodir yn adran 141(1) ac atodlen 2 o'r Mesur.
- Ystyr "datganiad polisi cyflog" yw datganiad a gynhyrchir gan awdurdod perthnasol o dan adran 38 Deddf Lleoliaeth 2011.

- Ystyr "Aelod llywyddol" yw aelod o brif gyngor sydd wedi ei ddynodi gan y cyngor hwnnw i gyflawni swyddogaethau mewn perthynas â chadeirio ei gyfarfodydd a'i drafodion
- Ystyr “prif gyngor” yw cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol
- Mae i “swyddog priodol” yr un ystyr ag yn adran 270(3) o Ddeddf 1972.
- Ystyr "corff cyhoeddus" yw corff fel y'i diffinnir yn adran 67(b) o Ddeddf 2013.
- Ystyr "darpariaeth gymwys" yw darpariaeth sy'n gwneud amrywiad i benderfyniad blaenorol y Panel (adran 65 (c) o Ddeddf 2013).
- "Awdurdod cymwys perthnasol" yw awdurdod o fewn ystyr adran 63 o Ddeddf 2013, y mae'n ofynnol iddo gynhyrchu datganiad polisi cyflog.
- Diffinnir “awdurdod perthnasol” yn Adran 144(2) o'r Mesur (fel y'i diwygiwyd) ac yn adran 64 o Ddeddf 2013, ac, at ddibenion y Rheoliadau hyn, mae'n cynnwys awdurdod lleol/prif gyngor, cyngor tref neu gymuned, awdurdod Parc Cenedlaethol ac awdurdod tân ac achub yng Nghymru.
- Mae i “materion perthnasol” yr un diffiniad ag a nodir yn Adran 142(2) o'r Mesur.
- Ystyr “rhestr” yw rhestr sy'n nodi penderfyniadau'r awdurdod mewn perthynas â thaliadau sydd i'w gwneud yn ystod y flwyddyn (fel y maent yn ymwneud â'r awdurdod hwnnw) i holl aelodau ac aelodau cyfetholedig yr awdurdod hwnnw.
- Mae i “Uwch Gyflog” yr un ystyr ag a nodir ym mharagraff 11 o'r Rheoliadau hyn a gellir ei amodi fel “Uwch Gyflog Awdurdod Lleol/Prif gyngor” i gyfeirio at uwch gyflog aelod o brif gyngor; “Uwch Gyflog Parc Cenedlaethol” i gyfeirio at uwch gyflog aelod o awdurdod Parc Cenedlaethol; neu “Uwch Gyflog awdurdod Tân ac Achub” i gyfeirio at uwch gyflog aelod o awdurdod Tân ac Achub.
- Mae i “adroddiad atodol” yr ystyr a nodir yn adran 146(4 i 8) o'r Mesur.
- Mae i “lwfans teithio a chynhaliaeth” yr un ystyr ag a nodir ym mharagraff 25 o'r Rheoliadau hyn.
- Mae i “blwyddyn” yr ystyron canlynol:

  blwyddyn ariannol” – y cyfnod o 12 mis sy'n dod i ben ar 31 Mawrth;

  “blwyddyn galendr” – y cyfnod o 12 mis sy'n dod i ben ar 31 Rhagfyr;

  “blwyddyn ddinesig” – y flwyddyn sy'n dechrau ar ddyddiad cyfarfod blynyddol yr awdurdod lleol ac yn dod i ben ar y diwrnod cyn y cyfarfod blynyddol y flwyddyn ganlynol; yn achos awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac awdurdodau Tân ac Achub dyma'r cyfnod o 12 mis sy'n dilyn cyfarfod blynyddol yr awdurdod.

Rhan 2: Rhestr Cydnabyddiaeth Ariannol i Aelodau/ Aelodau Cyfetholedig

Dechrau Cyfnod Swydd

3. Mae cyfnod swydd:

- Aelod o awdurdod lleol yn dechrau ar y dyddiad y mae'r aelod hwnnw yn gwneud datganiad ei fod yn derbyn y swydd honno o dan adran 83(1) o Ddeddf 1972.
- Aelod o awdurdod Parc Cenedlaethol sy'n gynghorydd yn dechrau ar y dyddiad y penodir yr aelod hwnnw fel y cyfryw gan awdurdod cyfansoddol ac mae cyfnod swydd aelod a benodwyd gan Lywodraeth Cymru yn dechrau ar ddyddiad y penodiad hwnnw. Mae cyfnod swydd Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr awdurdod Parc Cenedlaethol yn dechrau ar y dyddiad y'u hetholir gan yr awdurdod hwnnw i'r swydd honno.
- Aelod o awdurdod Tân ac Achub yng Nghymru sy'n gynghorydd yn dechrau ar y dyddiad y penodir yr aelod hwnnw fel y cyfryw gan awdurdod cyfansoddiadol ac mae cyfnod swydd Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr awdurdod tân ac achub yn dechrau ar y dyddiad y'u hetholir gan yr awdurdod hwnnw i'r swydd honno.
- Aelod cyfetholedig o awdurdod perthnasol yn dechrau ar y dyddiad y'i penodir gan yr awdurdod perthnasol.

Rhestr o Gydnabyddiaeth Ariannol Aelodau (y Rhestr) (Nid yw'n berthnasol i gynghorau cymuned neu dref – gweler Rhan 5)

4. Mae'n rhaid i awdurdod lunio rhestr o'r taliadau y mae'n bwriadu eu gwneud i'w aelodau a'i aelodau cyfetholedig bob blwyddyn. Mae'n rhaid i swm y taliadau hynny gyd-fynd â'r penderfyniadau a wnaeth y Panel ar gyfer y flwyddyn honno yn ei Adroddiad Blynyddol Cyntaf neu mewn Adroddiadau Blynyddol neu Atodol dilynol. Mae'n rhaid llunio'r rhestr cyn pen pedair wythnos yn dilyn cyfarfod blynyddol yr awdurdod.

Diwygio'r Rhestr

5. Gall awdurdod ddiwygio'r Rhestr unrhyw bryd yn ystod y flwyddyn (fel y mae'n ymwneud â'r awdurdod) ar yr amod bod y cyfrwy ddiwygiadau yn cyd-fynd â phenderfyniadau'r Panel ar gyfer y flwyddyn honno.

Cyflog Sylfaenol

6. Mae'n rhaid i awdurdod ddarparu ar gyfer talu cyflog sylfaenol, fel y'i pennwyd gan y Panel yn ei Adroddiad Blynyddol Cyntaf ac mewn Adroddiadau Blynyddol neu Atodol dilynol, i bob un o'i aelodau. Mae'n rhaid talu'r un cyflog i bob aelod. Yn achos prif gynghorau yn unig, mae'r cyflog hwn yn parhau'n daladwy yn ystod cyfnod o absenoldeb teuluol.

7. Ni all aelod dderbyn mwy nag un Cyflog Sylfaenol gan awdurdod perthnasol, ond gall aelod o un awdurdod perthnasol dderbyn cyflog sylfaenol pellach drwy gael ei benodi'n aelod o awdurdod perthnasol arall (ac eithrio yn yr achos a nodir ym mharagraff 16).

8. Pennir y Cyflog Sylfaenol yn unol ag adran 142(3) o'r Mesur a bydd yn un o'r canlynol:

- Y swm y mae'n rhaid i'r awdurdod ei dalu i aelod o'r awdurdod;
- Yr uchafswm y gall yr awdurdod ei dalu i aelod o'r awdurdod.

9. Os bydd cyfnod swydd aelod yn dechrau neu'n dod i ben rywbryd heblaw ar ddechrau neu ar ddiwedd blwyddyn (fel y mae'n ymwneud â'r awdurdod), bydd gan yr aelod hwnnw hawl i gael cyflawni'r gyfran o'r cyflog sylfaenol sy'n cyfateb i nifer y dyddiau y mae'r aelod yn cyflawni'r swydd yn ystod y flwyddyn honno fel cyfran o nifer y dyddiau yn y flwyddyn honno.

10. Os caiff aelod ei atal dros dro neu ei atal dros dro yn rhannol rhag bod yn aelod o awdurdod (cyfeiria Rhan 3 o Ddeddf 2000 at hyn) mae'n rhaid i'r awdurdod wrthod talu'r rhan o'r cyflog sylfaenol sy'n daladwy i'r aelod hwnnw mewn perthynas â'r cyfrifoldebau neu'r dyletswyddau y mae'r aelod hwnnw wedi'i atal dros dro neu ei atal dros dro yn rhannol rhag eu cyflawni (Adran 155(1) o'r Mesur).

Uwch Gyflog

11. Yn ddarostyngedig i baragraffau 12 i 18 gall awdurdod dalu uwch gyflog i aelodau y mae wedi rhoi cyfrifoldebau penodol iddynt. Mae'n rhaid i'r cyfryw daliadau gyd-fynd â phenderfyniad y Panel ar gyfer y flwyddyn honno (fel y mae'n ymwneud â'r awdurdod) y gwneir y taliadau ac mae'n rhaid eu nodi yn Rhestr yr awdurdod hwnnw. Yn achos prif gynghorau yn unig, bydd uwch gyflog yn parhau'n daladwy yn ystod absenoldeb teuluol deiliad y swydd.

12**.** Bydd y Panel yn pennu'r canlynol yn ei Adroddiadau Blynyddol neu Atodol:

- Y categorïau o aelodau sy'n gymwys i gael uwch gyflog na fyddant, o bosibl, yr un fath ar gyfer pob awdurdod neu gategori o awdurdod.
- Y disgresiwn sydd ar gael i awdurdodau o ran talu uwch gyflogau na fyddant, o bosibl, yr un fath ar gyfer pob awdurdod neu gategori o awdurdod.

13. Bydd yr uwch gyflogau sy'n daladwy yn cydymffurfio ag adran 142(3) o'r Mesur a byddant yn nodi.

- Y swm y mae'n rhaid i awdurdod perthnasol ei dalu i aelod o'r awdurdod.
- Yr uchafswm y gall awdurdod perthnasol ei dalu i aelod o'r awdurdod.

14. Bydd yr uwch gyflog yn gyfuniad o'r cyflog sylfaenol a swm ychwanegol ar gyfer y cyfrifoldeb penodol perthnasol a bennwyd gan y Panel yn ei Adroddiadau Blynyddol

neu Atodol. Mae'n bosibl na fydd y swm hwn yr un fath ar gyfer pob awdurdod neu gategori o awdurdod.

15. Bydd y Panel, yn ei Adroddiadau Blynyddol neu Atodol, yn pennu'r gyfran uchaf o'i aelodaeth y gall awdurdod dalu uwch gyflogau iddynt. Mynegir hyn fel canran o gyfanswm aelodau'r awdurdod. Gall y ganran amrywio rhwng awdurdodau neu gategorïau o awdurdodau ond ni fydd yn fwy na 50 y cant heb ganiatâd penodol Gweinidogion Cymru (Adran 142(5) o'r Mesur). Yn achos prif gynghorau yn unig gellir mynd dros y gyfran uchaf i gynnwys talu uwch gyflog i aelod ychwanegol a benodir dros dro i gymryd lle deiliaid swydd ag uwch gyflog sy'n absennol am resymau teuluol. Ar gyfer awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac awdurdodau tân ac achub yng Nghymru, cyfyngir ar daliadau uwch gyflogau i ddeiliaid swyddi penodol yn unol â phenderfyniad y Panel yn ei Adroddiad Blynyddol neu Atodol.

15(a). Mae taliadau i gadeiryddion Cyd-bwyllgorau neu Is-bwyllgorau Trosolwg a Chraffu yn ychwanegol i gyfran uchaf ei aelodaeth y gall awdurdod dalu uwch gyflogau iddynt yn amodol ar yr uchafswm cyffredinol o bum deg y cant sydd wedi'i gynnwys yn Adran 142(5) o'r Mesur. Bydd y Panel yn pennu symiau taliadau o'r fath mewn Adroddiad Blynyddol neu Atodol.

16. Ni ddylai awdurdod dalu mwy nag un uwch gyflog i unrhyw aelod. Ni all aelod o brif gyngor sy'n cael uwch gyflog fel arweinydd awdurdod lleol neu aelod gweithredol o awdurdod lleol (y nododd y Panel ei fod yn llawn amser) gael ail gyflog fel aelod a benodir i wasanaethu ar awdurdod Parc Cenedlaethol neu awdurdod tân ac achub yng Nghymru.

16(a). Nid yw paragraff 16 yn gymwys i daliadau a wneir i gadeirydd Pwyllgor neu Is-bwyllgor Trosolwg a Chraffu sy'n derbyn uwch gyflog am rôl nad yw'n cael ei dosbarthu fel cyfwerth â llawn amser. Mae'n parhau i fod yn gymwys i arweinwyr neu aelodau'r pwyllgor gweithredol.

17. Os nad oes gan aelod, drwy gydol y flwyddyn, gyfrifoldebau penodol sy'n rhoi hawl iddo gael uwch gyflog, telir i'r aelod hwnnw'r gyfran o'r cyflog sy'n cynrychioli nifer y dyddiau y mae gan yr aelod y cyfryw gyfrifoldeb fel cyfran o nifer y dyddiau yn y flwyddyn honno.

18. Os caiff aelod ei atal dros dro neu ei atal dros dro yn rhannol rhag bod yn aelod o'r awdurdod (cyfeiria Rhan 3 o Ddeddf 2000 at hyn) ni ddylai'r awdurdod dalu uwch gyflog yr aelod tra bydd wedi'i atal dros dro (Adran 155(1) o'r Mesur). Os bydd y penderfyniad i'w atal dros dro yn ymwneud ag elfen cyfrifoldeb penodol y taliad yn unig, gall yr aelod gadw'r cyflog sylfaenol.

Talu Aelodau Cyfetholedig

19. Mae'n rhaid i awdurdod perthnasol ddarparu ar gyfer talu ffi i aelod cyfetholedig fel y'i pennwyd gan y Panel yn ei Adroddiadau Blynyddol neu Atodol. Mewn perthynas â'r rheoliad hwn ystyr aelod cyfetholedig yw aelod fel y'i diffinnir yn Adran 144(5) o'r Mesur ac y'i nodir ym mharagraff 2 o'r Rheoliadau hyn.

20. Os caiff aelod cyfetholedig ei atal dros dro neu ei atal dros dro yn rhannol rhag bod yn aelod o awdurdod (cyfeiria Rhan 3 o Ddeddf 2000 at hyn) ni ddylai'r awdurdod dalu ffi aelod cyfetholedig tra bydd wedi'i atal dros dro (Adran 155(1) o'r Mesur).

Lwfansau

Lwfansau Gofal

21. Mae'n rhaid i awdurdodau ddarparu ar gyfer talu lwfans ("lwfans gofal") i aelodau ac aelodau cyfetholedig awdurdod mewn perthynas â'r cyfrwy gostau sy'n gysylltiedig â gofalu am blant neu ddibynyddion ag yr aethpwyd iddynt yn anochel wrth gyflawni busnes swyddogol fel aelod neu aelod cyfetholedig o'r awdurdod hwnnw. Ni ddylid gwneud taliadau o dan y paragraff hwn:

- Mewn perthynas ag unrhyw blentyn neu ddibynnydd dros 15 oed oni bai fod yr aelod/aelod cyfetholedig yn bodloni'r awdurdod bod angen goruchwyliaeth ar y plentyn neu ddibynnydd a achosodd i'r aelod fynd i gostau angenrheidiol ar gyfer gofal y plentyn neu'r dibynnydd hwnnw wrth gyflawni dyletswyddau aelod neu aelod cyfetholedig.
- I fwy nag un aelod/aelod cyfetholedig o'r awdurdod ar gyfer gofal yr un plentyn neu ddibynnydd.
- O fwy nag un lwfans gofal i aelod neu aelod cyfetholedig o'r awdurdod na all ddangos i foddhad yr awdurdod bod yn rhaid i'r aelod/aelod cyfetholedig wneud trefniadau ar wahân ar gyfer gofalu am wahanol blant neu ddibynyddion.

22. Pennir uchafswm y lwfans gofal sy'n daladwy gan awdurdod gan y Panel yn ei Adroddiadau Blynyddol neu Atodol.

23. Os caiff aelod/aelod cyfetholedig ei atal dros dro neu ei atal dros dro yn rhannol rhag bod yn aelod neu'n aelod cyfetholedig o'r awdurdod (cyfeiria Rhan 3 o Ddeddf 2000 at hyn) mae'n rhaid i'r awdurdod beidio talu'r rhan o'r lwfans gofal sy'n daladwy i'r aelod/aelod cyfetholedig hwnnw mewn perthynas â'r cyfrifoldebau neu'r dyletswyddau y mae'r aelod/aelod cyfetholedig wedi'i atal dros dro neu wedi'i atal dros dro yn rhannol rhag eu cyflawni (Adran 155(1) o'r Mesur).

24. Mae'n rhaid i Restr awdurdod nodi uchafswm y lwfans gofal sy'n daladwy bob mis a'i drefniadau ar gyfer cyflwyno hawliau, gan roi sylw llawn i benderfyniadau'r Panel yn hyn o beth.

Lwfansau Teithio a Chynhaliaeth

25. Yn ddarostyngedig i baragraffau 26 a 27 isod mae gan aelod neu aelod cyfetholedig hawl i gael taliadau gan yr awdurdod ar ffurf lwfansau teithio a chynhaliaeth yn ôl cyfraddau a bennwyd gan y Panel yn ei Adroddiadau Blynyddol neu Atodol dilynol. Bwriedir i'r cyfryw lwfansau dalu costau yr aed iddynt gan aelod neu aelod cyfetholedig wrth gyflawni busnes swyddogol yr awdurdod.

(Dim ond i Brif Gynghorau mae paragraffau 26 a 27 yn gymwys)

26. Dim ond os yw’r awdurdod yn fodlon y gellir cyfiawnhau hynny am resymau economaidd y dylid talu lwfans cynhaliaeth i aelod o awdurdod lleol am gyflawni busnes swyddogol o fewn ffiniau sir neu fwrdeistref sirol lle mae'n aelod. Nid yw hyn yn gymwys mewn perthynas ag aelodau cyfetholedig awdurdod lleol sy'n byw y tu allan i'r awdurdod hwnnw.

27. **Gall** awdurdod lleol wneud darpariaeth, yn ddarostyngedig i unrhyw gyfyngiadau **yr ystyria’n briodol**, i aelodau hawlio costau milltiredd ar gyfer busnes swyddogol mewn cysylltiad â chyfrifoldebau etholaeth neu ward lle maent yn deillio o gyflawni swyddogaethau'r sir neu'r fwrdeistref sirol.

28. Os caiff aelod neu aelod cyfetholedig ei atal dros dro neu ei atal dros dro yn rhannol rhag bod yn aelod neu'n aelod cyfetholedig o'r awdurdod (cyfeiria Rhan 3 o Ddeddf 2000 at hyn) mae'n rhaid i'r awdurdod wrthod talu'r lwfans teithio a chynhaliaeth sy'n daladwy i'r aelod/aelod cyfetholedig hwnnw mewn perthynas â'r cyfrifoldebau neu'r dyletswyddau y mae'r aelod wedi'i atal dros dro neu wedi'i atal dros dro yn rhannol rhag eu cyflawni (Adran 155(1) o'r Mesur).

Rhan 3: Darpariaethau Pellach

Pensiynau

29. O dan Adran 143 o'r Mesur, gall y Panel wneud penderfyniadau o ran y trefniadau pensiwn ar gyfer aelodau awdurdodau lleol yn ei Adroddiadau Blynyddol neu Atodol. Gall y penderfyniadau:

- Disgrifio’r disgrifiad o aelodau y bydd yn ofynnol i awdurdod lleol dalu pensiwn iddynt.
- Disgrifio’r materion perthnasol y bydd yn ofynnol i awdurdod lleol dalu pensiwn mewn cysylltiad â hwy.
- Gwneud penderfyniadau gwahanol ar gyfer prif gynghorau gwahanol.

Lwfansau i Gynorthwyo Gwaith Aelodau Awdurdod Lleol

30. Mae'n rhaid i awdurdod lleol ddarparu ar gyfer gofynion aelod i gyflawni ei rôl a'i gyfrifoldebau yn fwy effeithiol. Y Panel fydd yn pennu sut y dylid darparu’r cymorth hwn yn ei Adroddiadau Blynyddol neu Atodol.

Talu Costau Ymweliadau Swyddogol ac Ymweliadau Cwrteisi

31. Bydd y trefniadau sydd wedi’u cynnwys yn Adran 76 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 yn parhau i fod yn gymwys, ond ni ellir gwneud unrhyw daliad i unigolyn o dan y trefniant hwnnw pan fo taliad wedi’i wneud i’r unigolyn hwnnw yn unol ag unrhyw daliad o wneir o dan y Rheoliadau hyn.

Y Trefniadau o Ran Absenoldeb Teuluol

32. Mae Rhan 2 o'r Mesur yn nodi hawliau aelodau awdurdodau lleol o ran absenoldeb teuluol. Bydd y Panel yn nodi ei benderfyniadau a'r trefniadau gweinyddol ar gyfer talu cyflogau a lwfansau gan brif gynghorau yn hyn o beth yn ei Adroddiadau Blynyddol neu Atodol.

Rhan 4: Cyflogau, Lwfansau neu Ffioedd

Ad-dalu Cyflogau, Lwfansau neu Ffioedd

33. Mae'n rhaid i awdurdod fynnu bod y cyfryw ran o gyflog, lwfans neu ffi yn cael ei had-dalu pan fydd taliad eisoes wedi'i wneud ar gyfer unrhyw gyfnod pan fydd yr aelod neu'r aelod cyflogedig dan sylw:

- Wedi'i atal dros dro neu wedi'i atal dros dro yn rhannol rhag cyflawni dyletswyddau neu gyfrifoldebau'r aelod/aelod cyfetholedig hwnnw yn unol â Rhan 3 o Ddeddf 2000 neu Reoliadau a wnaed o dan y Ddeddf honno.
- Yn peidio â bod yn aelod neu'n aelod cyfetholedig o'r awdurdod.
- Neu heb fod â hawl, mewn unrhyw ffordd, i gael cyflog, lwfans neu ffi mewn perthynas â'r cyfnod hwnnw.

Peidio â Derbyn Cyflogau, Lwfansau neu Ffioedd

34. O dan Adran 154 o'r Mesur gall unrhyw aelod neu aelod cyfetholedig, ddewis drwy hysbysu swyddfa briodol yr awdurdod yn ysgrifenedig, peidio â derbyn unrhyw ran o'i hawl i gael cyflog, lwfans neu ffi a bennwyd gan y Panel ar gyfer y flwyddyn benodol honno (fel y mae'n ymwneud â'r awdurdod).

Rhan 5: Darpariaethau Penodol sy'n ymwneud â Chynghorau Tref a Chymuned ("y cyngor")

Dehongliad

35. At ddibenion y Rhan hon, ystyr aelod yw aelod etholedig ac aelod cyfetholedig.

Lwfansau

36. Lwfansau:

a) Gall y cyngor, os yw'n dewis, wneud taliad blynyddol i aelodau mewn perthynas â'r costau a gaiff eu gwario wrth gyflawni rôl aelod. Nodir yr uchafswm sy'n daladwy yn Adroddiad Blynyddol neu Atodol y Panel.
b) Gall y cyngor, os yw'n dewis, wneud taliadau i aelodau mewn perthynas â chostau teithio i fynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y cyngor. Nodir y swm y gellir ei hawlio yn Adroddiad Blynyddol neu Atodol y Panel.
c) Gall y cyngor, os yw'n dewis, ad-dalu treuliau cynhaliaeth i'w aelodau pan fyddant yn mynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y cyngor. Nodir y trefniadau ar gyfer ad-dalu yn Adroddiad Blynyddol neu Atodol y Panel.

d) Gall y cyngor, os yw'n dewis, dalu Lwfans Mynychu i'w aelodau am fynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y cyngor. Nodir y Lwfans yn Adroddiad Blynyddol neu Atodol y Panel.

e) Gall y cyngor, os yw'n dewis, dalu Lwfans Colled Ariannol i'w aelodau lle mae colled o'r fath wedi digwydd trwy fynychu dyletswyddau cymeradwy y tu allan i ardal y cyngor. Nodir y Lwfansau yn Adroddiad Blynyddol neu Atodol y Panel.

f) Gall y cyngor, os yw'n dewis, dalu lwfans i gadeirydd neu faer y cyngor at ddibenion cyflawni swyddogaethau'r swydd honno. Nodir y lwfans yn Adroddiad Blynyddol neu Atodol y Panel.

37. Ni chaiff aelod dderbyn mwy nag un Lwfans Mynychu ar gyfer unrhyw gyfnod o 24 awr os yw'r aelod hwnnw'n hawlio Lwfans Colled Ariannol ar gyfer yr un cyfnod.

38. Gall aelod ddewis peidio â derbyn unrhyw ran o'i hawl i gael lwfans dan y Rheoliadau hyn trwy hysbysu swyddog priodol y cyngor yn ysgrifenedig.

39. Rhaid i aelod sy'n gwneud cais am Lwfans Mynychu neu Lwfans Colled Ariannol lofnodi datganiad nad yw'r aelod wedi gwneud, nac yn bwriadu gwneud, unrhyw gais arall mewn perthynas â'r mater y mae'r cais yn ymwneud ag ef.

40 "Ystyr "Dyletswydd Gymeradwy" dan y Rhan hon yw:

i. Mynychu cyfarfod o'r cyngor neu unrhyw un o bwyllgorau neu is-bwyllgorau'r cyngor neu unrhyw gorff arall y mae'r cyngor yn penodi neu enwebu pobl iddo neu unrhyw un o bwyllgorau neu is-bwyllgorau corff o'r fath.

ii. Mynychu unrhyw gyfarfod arall a awdurdodir gan y cyngor neu gan un o bwyllgorau neu is-bwyllgorau'r cyngor, neu un o gydbwyllgorau'r cyngor ac un neu ragor o gynghorau neu is-bwyllgorau cydbwyllgor o'r fath, ar yr amod bod o leiaf dau aelod o'r cyngor wedi cael eu gwahodd a, lle caiff y cyngor ei rannu'n grwpiau gwleidyddol, bod o leiaf dau grŵp o'r fath wedi'u gwahodd.

iii. Mynychu cyfarfod unrhyw gymdeithas ar gyfer cynghorau y mae'r cyngor yn aelod ohoni.

iv. Mynychu unrhyw ddigwyddiad hyfforddi neu ddatblygu a gymeradwyir gan y cyngor.

v. Unrhyw ddyletswydd arall a gymeradwyir gan y cyngor neu ddyletswydd o fath a gymeradwyir gan y cyngor i gyflawni ei swyddogaethau neu unrhyw un o'i bwyllgorau neu is-bwyllgorau.

Rhan 6: Amrywiol

Trefniadau ar gyfer Taliadau

41. Mae'n rhaid i Restr awdurdod nodi'r trefniadau ar gyfer talu cyflogau, lwfansau a ffioedd i holl aelodau ac aelodau cyfetholedig yr awdurdod hwnnw. Gellir gwneud y taliadau hynny ar yr adegau a bennir gan yr awdurdod.

Hawliadau

42. Mae'n rhaid i awdurdod nodi terfyn amser rhwng y dyddiad y mae hawl i lwfans teithio neu gynhaliaeth yn digwydd a phan fydd yn rhaid i gais am y lwfansau hynny gael ei wneud gan y sawl y maent yn daladwy iddo. Fodd bynnag, nid yw hyn yn rhwystro awdurdod rhag gwneud taliad os na hawlir y lwfans o fewn y cyfnod a nodwyd.

43. Mae'n rhaid cyflwyno derbynebau priodol sy'n profi costau gwirioneddol gydag unrhyw gais am lwfans teithio neu lwfans cynhaliaeth yn unol â'r Rheoliadau hyn (ac eithrio ceisiadau am gostau teithio mewn cerbyd modur preifat).

Osgoi Dyblygu

44. Mae'n rhaid i gais am lwfans teithio neu lwfans cynhaliaeth gynnwys datganiad wedi'i lofnodi gan yr aelod neu'r aelod cyfetholedig yn nodi nad yw'r aelod/aelod cyfetholedig wedi gwneud ac na fydd yn gwneud unrhyw gais arall mewn perthynas â'r mater y mae'r cais yn ymwneud ag ef neu mae'n rhaid anfon y cyfryw ddatganiad gyda'r cais.

Cofnod o Gyflogau, Lwfansau a Ffioedd

45. Mae'n rhaid i awdurdod gadw cofnod o'r taliadau a wnaed yn unol â'r Rheoliadau hyn. Mae'n rhaid i'r cofnod:

- Nodi enw'r derbynnydd a swm a natur pob taliad.
- Bod ar gael, ar bob adeg resymol, i'w archwilio (am ddim) gan unrhyw etholwr llywodraeth leol (o fewn ystyr adran 270(1) o Ddeddf 1972) yn ardal yr awdurdod.
- Caniatáu i unigolyn sydd â hawl i archwilio'r cofnod wneud copi o unrhyw ran ohono ar ôl talu unrhyw ffi resymol y gall yr awdurdod ofyn amdani

Gofyniad Cyhoeddusrwydd

(Mae cynnwys gofynnol Gofynion Cyhoeddusrwydd yn Atodiad 4.)

46. Mae'n rhaid i awdurdod, cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl penderfynu ar ei Restr o daliadau ar gyfer y flwyddyn o dan y Rheoliadau hyn ac unrhyw Adroddiad gan y Panel, a heb fod yn hwyrach na 31 Gorffennaf yn y flwyddyn y mae'r Rhestr yn cyfeirio ati, wneud trefniadau ar gyfer cyhoeddi'r Rhestr yn ardal yr awdurdod.
(Nid yw'r adran hon yn berthnasol i gynghorau cymuned a thref).

47. Cyn gynted ag y bo'n ymarferol, a heb fod yn hwyrach na 30 Medi ar ôl diwedd blwyddyn, mae'n rhaid i awdurdod wneud trefniadau ar gyfer cyhoeddi, yn ardal yr awdurdod, y cyfanswm a dalwyd ganddo i bob aelod/aelod cyfetholedig mewn perthynas â chyflog sylfaenol, uwch gyflog, cyflog dinesig, ffi aelod cyfetholedig, lwfansau gofal, teithio a chynhaliaeth. **(Mae'r adran hon yn berthnasol i bob awdurdod perthnasol.)**

48. O fewn yr un terfyn amser ac yn yr un modd, mae'n rhaid i awdurdod lleol wneud trefniadau ar gyfer cyhoeddi unrhyw gydnabyddiaeth ariannol ychwanegol a dderbyniodd aelod a enwebwyd neu a benodwyd i awdurdod perthnasol arall. **(Mae'r adran hon yn berthnasol i'r prif cynghorau yn unig)**

Cyhoeddusrwydd i Adroddiadau'r Panel

49. O dan Adran 146(7) (a) a (b) o'r Mesur, bydd y Panel yn anfon drafft ymgynghori o'i Adroddiad Blynyddol neu Adroddiad Atodol i bob awdurdod perthnasol i'w ddosbarthu i aelodau ac aelodau cyfetholedig yr awdurdod, er mwyn i aelodau/aelodau cyfetholedig gyflwyno sylwadau arno i'r Panel, o fewn cyfnod o wyth wythnos.

50. Yn Adroddiadau Blynyddol ac Atodol dilynol bydd y Panel yn nodi'r trefniadau ar gyfer cyhoeddi ei Adroddiadau yn unol ag Adran 151 ac Adran 152 o'r Mesur.

Monitro Cydymffurfiaeth â Phenderfyniadau'r Panel

51. Mae Adran 153 o'r Mesur yn nodi bod yn rhaid i awdurdodau perthnasol gydymffurfio â'r gofynion a osodir gan y Panel yn ei Adroddiadau Blynyddol. Mae hefyd yn rhoi pŵer i'r Panel fonitro'r taliadau a wneir gan awdurdodau perthnasol a'i gwneud yn ofynnol i'r wybodaeth a nodir gan y Panel gael ei darparu. Nodir y gofynion o dan yr adran hon ym mhob Adroddiad Blynyddol gan y Panel.

Atodiad 3: Rhestr Cydnabyddiaeth Ariannol Aelodau

1. Mae'n rhaid i brif gynghorau, awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac awdurdodau tân ac achub yng Nghymru (ond nid cynghorau cymuned a thref) gynnal Rhestr flynyddol o Gydnabyddiaeth Ariannol Aelodau (y 'Rhestr') sy'n cydymffurfio â phenderfyniadau'r Panel ynghylch cyflogau aelodau a thaliadau i aelodau cyfetholedig. Rhaid iddi gynnwys y wybodaeth ganlynol:

Mewn perthynas â Phrif Gyngor:

a. Enwau'r aelodau a fydd yn cael y cyflog sylfaenol yn unig a'r swm i'w dalu.
b. Enwau'r aelodau a fydd yn cael uwch gyflog Band 1 a Band 2, y swydd a'r portffolio sydd ganddynt a'r swm i'w dalu.
c. Enwau'r aelodau a fydd yn cael uwch gyflog Band 3, Band 4 a Band 5, y swydd a'r portffolio sydd ganddynt a'r swm i'w dalu.
d. Enwau'r aelodau a fydd yn cael cyflog dinesig a'r swm i'w dalu.
e. Enwau'r aelodau a fydd yn cael ffi aelod cyfetholedig a ph'un a ydynt yn gadeirydd neu'n aelod cyffredin a'r swm i'w dalu.
f. Enwau'r aelodau a fydd yn derbyn uwch gyflog fel cadeirydd cydbwyllgor neu is-bwyllgor trosolwg a chraffu a'r swm i'w dalu.
g. Enwau'r aelodau a fydd yn derbyn cyflog penodol neu ychwanegol a gymeradwywyd gan y Panel a'r swm i'w dalu.

Mewn perthynas â Awdurdodau Tân ac Achub:

a. Enwau'r aelodau a fydd yn cael y cyflog sylfaenol yn unig a'r swm i'w dalu.
b. Enw'r Aelod a fydd yn cael uwch gyflog fel cadeirydd yr awdurdod a'r swm i'w dalu
c. Enwau'r aelodau a fydd yn cael uwch gyflog fel is-gadeirydd pwyllgor a'r swm i'w dalu.
d. Enwau'r aelodau a fydd yn cael ffi aelod cyfetholedig a ph'un a ydynt yn gadeirydd neu'n aelod cyffredin a'r swm i'w dalu.

2. Mae'n rhaid hysbysu'r Panel ynghylch diwygiadau a wneir i'r Rhestr yn ystod blwyddyn y cyngor cyn gynted ag y bo'n ymarferol.

3. Mae'n rhaid i brif gynghorau gadarnhau yn eu Rhestr flynyddol nad ydynt wedi mynd dros uchafswm yr uwch gyflogau a bennwyd ar gyfer y cyngor.

4. Mae'n rhaid i brif gynghorau, awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac awdurdodau tân ac achub gynnwys datganiad o gostau y gellir eu caniatáu a'r dyletswyddau y gellir hawlio lwfansau gofal, teithio a chynhaliaeth amdanynt yn eu Rhestr flynyddol sy'n cydymffurfio â phenderfyniadau'r Panel.

5. Mae'n rhaid i'r Rhestr nodi'r trefniadau ar gyfer talu cyflogau, lwfansau a ffioedd i holl aelodau ac aelodau cyfetholedig yr awdurdod perthnasol (Rheoliad 35 Pwyllgor Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol); y trefniadau ar gyfer hawlio costau gofal, teithio a chynhaliaeth (Rheoliadau 24 a 36-37 Pwyllgor Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol); y trefniadau ar gyfer osgoi dyblygu (Rheoliad 38 Pwyllgor Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol); a'r trefniadau ar gyfer ad-dalu cyflogau, lwfansau a ffioedd (Rheoliad 33 Pwyllgor Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol). Mae'n rhaid i'r rhestr hon hefyd gynnwys y dyletswyddau y gall aelodau ac aelodau cyfetholedig hawlio lwfansau teithio, cynhaliaeth a gofal amdanynt.

6. Mae'n rhaid i brif gynghorau ddatgan y canlynol yn y Rhestr:

- A oes datganiad o gyfrifoldeb sylfaenol cynghorydd wedi'i wneud.
- A oes disgrifiadau o rôl deiliaid swyddi ag uwch gyflog wedi'u llunio.
- A gedwir cofnodion o bresenoldeb cynghorwyr.
- A gaiff adroddiadau blynyddol eu llunio gan gynghorwyr a'u cyhoeddi ar wefan y cyngor.

7. Mae'n rhaid i brif gynghorau, awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac awdurdodau tân ac achub yng Nghymru wneud trefniadau ar gyfer cyhoeddi'r Rhestr Cydnabyddiaeth Ariannol cyn gynted ag y bo'n ymarferol a heb fod yn hwyrach na 31 Gorffennaf yn y flwyddyn y mae'n gymwys ynddi. Dylid anfon hon at y Panel heb fod yn hwyrach na'r dyddiad hwn. Dylai cyhoeddi'r Rhestr mewn modd sy'n rhoi mynediad hawdd i aelodau'r cyhoedd.

8. Mae'n rhaid anfon y Rhestr at ysgrifenyddiaeth y Panel erbyn 31 Gorffennaf bob blwyddyn.

Atodiad 4: Gofynion Cyhoeddusrwydd

Yn unol ag Adran 151 o'r Mesur, mae'n ofynnol gan y Panel i:

Awdurdodau perthnasol wneud trefniadau ar gyfer cyhoeddi yn ardal yr awdurdod y gydnabyddiaeth ariannol a dderbyniodd eu haelodau a'u haelodau cyfetholedig (gan gynnwys cadeiryddion JOSCs neu is-bwyllgorau o JOSCs). Rhaid cyhoeddi'r wybodaeth hon a'i hanfon i'r Panel erbyn 30 Medi fan bellaf yn dilyn diwedd y flwyddyn y mae'r taliadau yn ymwneud â hi. Mae'n rhaid rhoi'r wybodaeth ganlynol:

a. Y cyflog sylfaenol, yr uwch gyflog, y cyflog dinesig a'r ffi aelod cyfetholedig a dalwyd i bob aelod/aelod cyfetholedig o'r awdurdod perthnasol a enwir, gan gynnwys pan oedd yr aelod wedi dewis peidio â derbyn y cyfan neu ran o'r cyflog neu ffi ar gyfer blwyddyn y cyngor dan sylw. Pan fydd uwch gyflog wedi'i dalu, mae'n rhaid rhoi teitl yr uwch swydd dan sylw.

b. Y taliadau a wneir gan gynghorau cymuned a thref i aelodau a enwir fel:
   - i. Lwfans Presenoldeb
   - ii. Lwfans Colled Ariannol
   - iii. Taliadau ar gyfer costau mewn perthynas â defnyddio ffôn, band eang ac ati.
   - iv. Lwfansau i faer/cadeirydd a dirprwy faer/gadeirydd.

c. Yr holl gostau gofal, teithio a chynhaliaeth a thaliadau eraill a dderbyniodd pob aelod ac aelod cyfetholedig o'r awdurdod perthnasol, gan nodi pob categori ar wahân.

ch. Swm unrhyw daliadau pellach a dderbyniwyd gan unrhyw aelod a enwyd a gafodd ei enwebu i, neu ei benodi gan, awdurdod perthnasol arall neu gorff cyhoeddus arall fel y'u diffinnir gan Adran 67 Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, sef:

- bwrdd iechyd lleol
- panel comisiynwyr yr heddlu a throsedd
- awdurdod perthnasol
- corff a ddynodwyd fel corff cyhoeddus mewn gorchymyn a wneir gan Weinidogion Cymru.

d. Enwau'r aelodau na chafodd y cyflog sylfaenol na'r uwch gyflog am eu bod wedi'u hatal dros dro am y cyfan neu ran o'r cyfnod blynyddol y mae'r Rhestr yn gymwys iddo.

Atodiad 5: Canllaw Llywodraeth Cymru i Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol mewn Cysylltiad â Chyflogau Prif Weithredwyr Awdurdodau Lleol

Cefndir

1.1. Cafodd Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 ("Deddf 2013") ei Chydsyniad Brenhinol ar 30 Gorffennaf 2013. Ei phrif ddiben oedd diwygio strwythur a swyddogaethau'r hyn a elwir bellach yn Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru. Fodd bynnag, roedd darpariaethau eraill yn ymwneud â Llywodraeth Leol a materion cysylltiedig, gan gynnwys:

- Caniatáu i Brif Gynghorau benodi Aelodau Llywyddu i gadeirio eu cyfarfodydd, yn hytrach na'r cadeirydd dinesig neu faer traddodiadol;
- Galluogi Awdurdodau Lleol i gefnogi neu wrthwynebu Biliau preifat yn y Cynulliad Cenedlaethol, yn hytrach na Senedd y DU, os mai dyna'r ddeddfwrfa briodol;
- Gofyn i Gynghorau Tref a Chymuned gyhoeddi gwybodaeth ar y Rhyngrwyd;
- Diwygio darpariaethau o fewn Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 ("Mesur 2011") sy'n ymwneud â phresenoldeb o bell yng nghyfarfodydd y Cyngor a chyfansoddiad pwyllgorau archwilio a gwasanaethau democrataidd, a
- Galluogi Awdurdodau Lleol i sefydlu pwyllgorau safonau ar y cyd.

1.2. Yn ogystal, cafodd cyfrifoldebau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol ("Y Panel"), o fewn Mesur 2011, eu diwygio gan Ddeddf 2013 mewn nifer o ffyrdd, ond yn enwedig o ran cyflog Penaethiaid Gwasanaeth Cyflogedig rhai Awdurdodau Lleol.

1.3. Mae Penaethiaid Gwasanaeth Cyflogedig yn swyddi statudol a gyflwynwyd o dan Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989. Mae gofyn i Brif Gynghorau a rhai Awdurdodau Lleol eraill ddynodi un o'u swyddogion fel y Pennaeth Gwasanaeth Cyflogedig. Prif Weithredwr y Cyngor yw hwn fel arfer. Mae gofyn i'r swyddog hwn gynghori'r Cyngor ynghylch cyflawni ei swyddogaethau ac o ran nifer a sefydliad ei staff. At ddiben y canllaw hwn, ystyrir y term Prif Weithredwr fel y Pennaeth Gwasanaeth Cyflogedig a/neu Brif Swyddog Tân.

Cyfrifoldebau'r Panel o ran cyflog Prif Weithredwyr

2.1 Mae adran 63 o Ddeddf 2013 yn diwygio Mesur 2011 drwy fewnosod adran 143A newydd. Mae adrannau 141 i 160 o Fesur 2011 yn delio â thaliadau a phensiynau aelodau o Awdurdod Lleol a phwerau'r Panel mewn cysylltiad â nhw. Mae adran 143A newydd yn galluogi'r Panel i gymryd golwg, mewn perthynas â Phrif Gynghorau ac Awdurdodau Tân ac Achub, ar unrhyw beth yn eu Datganiad Polisi Cyflog sy'n ymwneud â chyflog eu Prif Weithredwr. At ddiben y canllaw hwn, mae cyflogau'n cynnwys taliadau a wneir gan Awdurdod perthnasol i Bennaeth Gwasanaeth Cyflogedig nad yw'n cael ei gyflogi gan yr Awdurdod dan gontract am ddarparu gwasanaethau, yn ogystal â thaliadau cyflog a wneir i Bennaeth sy'n cael ei gyflogi gan wasanaeth cyflogedig o dan

gontract cyflogaeth. Mae pŵer y Panel i wneud hynny, serch hynny, yn berthnasol yn unig i'r Awdurdodau sy'n gorfod cyflwyno Datganiadau Polisi Cyflog (Prif Gynghorau ac Awdurdodau Tân ac Achub). Nid yw adran 64 o Ddeddf 2013, sy'n galluogi Gweinidogion Cymru i bennu corff cyhoeddus y gellid ei ychwanegu at gyfrifoldebau'r Panel, yn berthnasol i gyflog Prif Weithredwyr.

2.2 Mae Datganiadau Polisi Cyflog yn ofyniad o dan Ddeddf Lleoliaeth 2011 (adrannau 38 i 43), i'w cyhoeddi yn flynyddol. Diben y datganiad yw darparu tryloywder o ran dull Awdurdod Lleol i osod cyflog ei gyflogeion, drwy nodi'r dulliau y pennir eu cyflogau. Yn benodol, mae'n rhaid iddo gynnwys:
a) Polisïau ar bob agwedd ac elfen cydnabyddiaeth ariannol Prif Swyddogion;
b) Dull cyhoeddi, a mynediad at wybodaeth yn ymwneud â phob agwedd ar gydnabyddiaeth ariannol Prif Swyddogion;
c) Polisi'r Cyngor ar gydnabyddiaeth ariannol y cyflogeion sydd ar gyflog isaf;
ch) Y berthynas rhwng cydnabyddiaeth ariannol ei Brif Swyddogion a chyflogeion eraill.

2.3 Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi canllawiau i Awdurdodau Lleol ar y mater hwn. [http://cymru.gov.uk/topics/localgovernment/finandfunding/publications/payaccount/?lang=cy]

2.4 Cynllunnir Datganiadau Polisi Cyflog er mwyn gwneud penderfyniadau mewn perthynas â, yn benodol, cyflogau prif weithredwyr a staff ar y cyflogau isaf. Mynegir safbwynt Llywodraeth Cymru yng nghanllawiau Datganiadau Polisi Cyflog, gan nodi bod y broses o wneud penderfyniadau ar Ddatganiadau Polisi Cyflog yn cael ei gwneud yn gyhoeddus, yn agored i graffu ac yn amodol ar bleidlais pob Aelod o'r Cyngor. Atgyfnerthir hyn gan Reoliadau Awdurdodau Lleol (Rheolau Sefydlog) (Cymru) 2014, y mae Llywodraeth Cymru yn cynnig adolygu er mwyn ei gwneud yn ofynnol i Brif Gyngor hysbysebu yn gyhoeddus pan fo'n cynnig penodi prif swyddog a phan fo'r gydnabyddiaeth ariannol y mae'n bwriadu ei dalu o ran y rôl honno yn £100,000 y flwyddyn neu fwy.

2.5 Mae adran 63 o Ddeddf 2013 yn dweud y gallai'r Panel wneud argymhellion o ran unrhyw gynnig i newid cyflog Prif Weithredwr. Mae'n rhaid i brif gynghorau ac awdurdodau tân ac achub ystyried unrhyw argymhellion a wneir gan y Panel mewn perthynas â'r hyn a dywedir yn eu Datganiadau Polisi Cyflog sy'n ymwneud â chyflog Prif Weithredwyr.

2.6 Os yw prif gyngor neu awdurdod tân ac achub yn dymuno newid cyflog eu prif weithredwr, bydd rhaid iddynt ymgynghori â'r Panel, oni bai bod y newid a ystyrir yn gymesur â chodiad neu doriad cyflog cyffredinol i swyddogion eraill. (At ddiben adran 63 o Ddeddf 2013, mae "cyflog" yn cynnwys taliadau a wneir i brif weithredwr o dan gontract am wasanaethau yn ogystal â thaliadau cyflog o dan gontract cyflogaeth). Mae'n rhaid i'r Cyngor neu'r awdurdod tân ac achub ystyried argymhelliad y Panel wrth wneud eu penderfyniad.

2.7. Gallai'r Panel ofyn am unrhyw wybodaeth sydd ei hangen arnynt i'w cynorthwyo i ddod i gasgliad ar y mater a bydd yn rhaid i'r Cyngor/Awdurdod Tân ac Achub

ddarparu'r wybodaeth honno. Gallai'r Panel gyhoeddi unrhyw argymhelliad y mae'n penderfynu ei gymryd.

2.8. Gallai argymhelliad y Panel gymeradwyo cynnig yr Awdurdod Lleol, gall fynegi beirniadaeth neu bryderon am y cynnig, neu gall argymell amrywiadau ar y cynigion, ond ni all y Panel wneud unrhyw argymhellion heb ystyried y canllawiau hyn a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Ystyriaeth y Panel

3.1 Wrth ystyried cyflogau Prif Weithredwyr, mae'n bwysig bod y Panel yn llwyr sylweddoli eu bod mewn sefyllfa wahanol yn ei hanfod mewn perthynas â chydnabyddiaeth ariannol Aelodau yr Awdurdodau Lleol. Yn y sefyllfa ddiwethaf, y Panel yw'r canolwyr terfynol yn y mater. Mae gan y Panel y pŵer i nodi'n union beth ddylai Aelod o Awdurdod Lleol ei dderbyn, oni bai ei fod yn cyfyngu ei hun i nodi macsima yn lle. Fodd bynnag, hyd yn oed yn y sefyllfa hon, y Panel, nid yr Awdurdod Lleol na Llywodraeth Cymru, sydd â'r pŵer i wneud y penderfyniadau.

3.2 I'r gwrthwyneb, mewn perthynas â Phrif Weithredwyr, mae rôl y Panel yn gyfyngedig i gymryd golwg a gwneud argymhelliad. Er bod yn rhaid i'r Awdurdod/Awdurdodau Lleol dan sylw ystyried y farn hon, nid oes rhaid iddynt ei dilyn. Mae'n wir y bydd deddfwriaeth arall yn gofyn i wneud penderfyniad o'r fath drwy bleidlais o'r Cyngor llawn. Mae hefyd yn wir y byddai'r penderfyniad yn agored i gael ei graffu nid yn unig gan brosesau craffu mewnol yr Awdurdodau ond hefyd gan reoleiddwyr allanol fel Swyddfa Archwilio Cymru. Byddai angen i'r Awdurdod egluro pam nad oeddent yn cytuno ag argymhelliad y Panel, os mai dyna beth ddigwyddodd.

3.3 Serch hynny, nid yw'r Panel yn penderfynu faint y mae Prif Weithredwr unigol yn cael ei dalu. Dylai hyn osgoi unrhyw angen i'r Panel gael ei dynnu i drafodaethau ag Undebau Llafur neu gymdeithasau proffesiynol, er enghraifft. Er na all rhywun ddiystyru'r posibilrwydd o her gyfreithiol i argymhelliad gan y Panel, mae'n llai tebygol oherwydd natur anuniongyrchol perthynas y Panel â'r penderfyniad terfynol.

3.4 Gofynnir i'r Panel ddefnyddio ei brofiad ac arbenigedd ei hun i gyrraedd at argymhelliad priodol ym mhob achos sy'n codi. Gofynnir i Awdurdodau Lleol ddarparu unrhyw wybodaeth i'r Panel y gallai ofyn amdani yn rhesymol wrth ddod i gasgliad ac mae hynny'n rhoi pŵer sylweddol i'r Panel gasglu gwybodaeth angenrheidiol. Gallai'r math o wybodaeth y gallai'r Panel ofyn amdani gynnwys y canlynol:

- Papurau neu adroddiadau a baratowyd gan yr Awdurdod mewn cysylltiad â'r mater;
- Adroddiadau neu wybodaeth arall a ddarparwyd i'r Awdurdod gan unrhyw ymgynghoriaeth, Undeb Llafur neu gymdeithas broffesiynol;

- Manylion am y pecyn cyfan sydd ar gael neu sy'n cael ei ystyried, ar gyfer y Prif Weithredwr. Gallai hyn gynnwys hyd y contract sydd ar gynnig, trefniadau pensiwn, pecyn diswyddo, ffioedd swyddogion canlyniadau, bonysau perfformio, darpariaeth ar gyfer gwyliau blynyddol neu absenoldeb arall, taliad mewn nwyddau (h.y. ceir) a chostau adleoli;
- Gwybodaeth yn ymwneud â'r gydnabyddiaeth ariannol sydd ar gynnig i Brif Weithredwyr Awdurdodau Lleol eraill. (*Noder: nid yw'r Panel yn gyfyngedig i ofyn am wybodaeth gan yr Awdurdod Lleol sy'n ystyried amrywiad mewn cyflog yn unig).*

3.5 Mae hefyd yn debygol y byddai'r Panel yn dymuno ystyried data mwy cyffredinol yn ymwneud â phrisiau ac incwm, y gallent eu cael drwy berthnasedd â chydnabyddiaeth ariannol aelodau o Awdurdod Lleol.

3.6 Nid yw'r ddeddfwriaeth yn cyfyngu'r Panel i rôl ymatebol yn unig. Os yw'n dymuno, gallai'r Panel ddefnyddio ei bŵer i wneud argymhellion yn ymwneud â darpariaethau o fewn Datganiad Polisi Cyflog Awdurdodau Lleol ar wahân i unrhyw gynnig i amrywio tâl Prif Weithredwr ar yr amod bod yr argymhelliad "yn ymwneud â" chyflog y Prif Weithredwr. Fodd bynnag, byddai angen i'r Panel ystyried a oes ganddo'r amser a'r adnoddau i gynnal ymarfer o'r fath gan gofio bod yr ysgogydd polisi y tu ôl i'r darpariaethau yn Neddf 2013 yn ymwneud â rheolaeth dros yr hyn a ystyriwyd i fod yn benderfyniadau annerbyniol mewn perthynas â chodiad cyflog. Gallai defnyddio'r pŵer mewn ffordd sy'n anghyson â'i ddiben olygu her gyfreithiol. Serch hynny, mae'n golygu y gall unrhyw unigolyn neu sefydliad gyfeirio mater sy'n ymwneud â thâl y Prif Weithredwr i'r Panel ei ystyried a gallai'r Panel penderfynu gweithredu yn ôl y cyfeiriad hwnnw petai'n teimlo ei fod yn briodol.

3.7 Mae angen ymgynghori â'r Panel os oes amrywiad am i lawr yn cael ei gynnig ar gyfer cyflog Prif Weithredwr (oni bai, fel yn yr achos â chodiad cyflog, ei fod yn gymesur ag ymagwedd gyffredinol at gyflogau swyddogion yn yr Awdurdod hwnnw). Mae'r Panel yn debygol o ystyried yr un math o ofynion tystiolaeth.

I gloi, pa ffactorau ddylai'r Panel eu hystyried wrth wneud argymhelliad? Y Panel sydd i wneud ei asesiad ei hun o ba ffactorau sy'n berthnasol wrth ddefnyddio ei ddisgresiwn mewn unrhyw achos penodol a faint o bwys a roddir iddynt. Fodd bynnag, mae'r paragraffau dilynol yn cynnwys yr hyn y mae Gweinidogion yn ei ystyried yn ffactorau allweddol i'w hystyried gan y Panel.

3.8 Wrth recriwtio Prif Weithredwyr, mae'n rhaid i gyrff sector cyhoeddus ystyried faint o gydnabyddiaeth ariannol sy angen i recriwtio a chadw'r bobl sy'n fwyaf cymwys. Dyna pam bod gwahaniaeth mawr yn aml rhwng y swyddog unigol sydd â'r cyflog uchaf ar lefel y Prif Weithredwr a'r lefel nesaf mewn Awdurdod. Yn benodol mewn perthynas â Phrif Swyddogion Tân, mae angen i'r Panel gydnabod yr arbenigedd proffesiynol sy'n ofynnol ar gyfer y swydd a bydd angen cyfeirio at y Cyd-gyngor Cenedlaethol ar gyfer Rheolwyr Brigâd Gwasanaethau Tân ac Achub yr Awdurdodau Lleol ("y llyfr Aur").

3.9 Bydd angen i'r Panel fod yn sensitif i hyn ond hefyd dylai gymryd dull cytbwys. Mae'r hyn a dderbynnir gan y cyhoedd yn ffactor dilys i'r Panel ei ystyried, ond ni ddylid rhoi pwys gormodol arno. Er bod canfyddiad bod gormod o gydnabyddiaeth ariannol ymysg gwleidyddion a swyddogion cyhoeddus gan arwain at ddadlau cyhoeddus, mae'n ddealladwy y gallai codiad cyflog sylweddol mewn swydd sydd eisoes â chyflog uchel gael ei feirniadu ar adeg pan fo amgylchiadau economaidd yn anodd i nifer o deuluoedd.

3.10 Mae angen ystyried lefelau cyflog Prif Weithredwyr o fewn Awdurdodau Lleol tebyg. Yn ogystal, mae tueddiad i osod cyfyngiadau rhifyddeg ar y gwahaniaeth rhwng y staff ar y cyflog uchaf ac isaf mewn sefydliad, yn ogystal â'r gwahaniaeth rhwng y cyflog uchaf a'r ail gyflog uchaf. Y Panel fydd yn penderfynu p'un a ddylid rhoi sylw i hyn, a faint o bwys i roi iddo

3.12. Bydd y Panel hefyd yn gallu ystyried a yw'r cyflog sy'n cael ei ystyried yn rhesymol ar gyfer yr ardal dan sylw.

3.13. Fel canlyniad, bydd y Panel am fodloni ei hun bod yr Awdurdod Lleol dan sylw wedi gwneud achos busnes clir dros newid arfaethedig ac wedi ystyried yr opsiynau. Dylid cymryd safbwynt y Panel ar ddiwedd, nid dechrau, y broses, fel gall y Panel weld yr holl dystiolaeth y mae'r Awdurdod wedi'i gymryd wrth wneud ei gynnig. Bydd hyn yn bwysig iawn wrth ystyried penodiad brys. Os bydd angen safbwynt y Panel yn gyflym, bydd angen iddo gael yr wybodaeth gefndirol yn barod.

Ysgrifenyddiaeth Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol
Ystafell M.05
Llawr Cyntaf
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ

Ffôn: 029 2082 6913
E-bost: irpmailbox@cymru.gsi.gov.uk

Mae'r Adroddiad ar gael ar ein gwefan yn:
www.panelcymrugydnabyddiaethariannol.org.uk